

Jaarverslag 2000

Gemeenschapsonderwijs | jaarverslag 2000 |

Woord vooraf	5
Onze missie	7
Deel 1: activiteiten	9
Centrale diensten ondersteunen het onderwijsveld	10
• Pedagogisch	10
• Financieel en juridisch	20
• Personeel	23
• Materieel	26
• Intensieve communicatie	30
Overheid en overlegorganen	34
• Sleutelen aan de spelregels voor een optimaal beleid	34
• Vakbondsonderhandelingen en -overleg in het gemeenschapsonderwijs	35
Administratieve diensten in omvorming	36
• Het managementondersteunend onderzoek vordert langzaam	36
• Een aanzet tot personeelsbeleid toch mogelijk	37
• Uitstapregeling	38
• Vorming en opleiding	39
Deel 2: kerncijfers	41
De positie van het gemeenschapsonderwijs in het onderwijslandschap	42
• Voltijds onderwijs	43
• Niet-voltijds onderwijs	48
• Internaten	50
Financiën	52
• Werkingsmiddelen en personeelsbudgetten	53
• Financiële ontwikkelingen	53
Infrastructuur	61
• Middelen voor infrastructuur	61
• Huren, verhuren en verkopen	63
• Concepten van schoolgebouwen	64
• Ondersteuning van de scholengroepen	64
• Samenwerking met IVAH (Investeringsdienst Vlaamse Autonome Hogescholen)	65
Deel 3: structuur van het Gemeenschapsonderwijs	67
Structuur van het Gemeenschapsonderwijs	68
Centrale Raad en Vast Bureau	70
Administratieve diensten	72
Andere diensten	74
De scholengroepen	75

Woord vooraf

2000 was het jaar van de grote verandering voor het gemeenschapsonderwijs. Het bijzonder decreet legde ons een nieuwe beleidsstructuur op en decentraliseerde verder een aantal bevoegdheden. Bijgevolg moesten de scholen zowel als de scholengroepen en de centrale diensten zich een nieuwe manier van werken eigen maken. Hoewel die omschakeling vaak meer aandacht en energie vergde dan oorspronkelijk werd gedacht, verliep alles relatief vlot en kunnen we 2000 met tevredenheid afsluiten.

De centrale administratie en de scholengroepen leerden van meet af aan vlot met elkaar communiceren. De neerslag van een constructieve samenwerking vindt u op bijna alle bladzijden van dit jaarverslag. Het gemeenschapsonderwijs slaagde erin kwaliteitsonderwijs te blijven garanderen voor iedereen.

Verscheidene gemeenschapsscholen gingen zich in het afgelopen jaar beter profileren. Ze gaven concreet gestalte aan de pedagogische vernieuwing. Overal werden weer initiatieven genomen die duidelijk aantonen hoe vitaal, zorgzaam en kwaliteitsbewust ons onderwijs is.

In 2000 ging het er af en toe ook wat minder rustig aan toe in de onderwijswereld. Er was bijvoorbeeld de hele kwestie van de herwaardering van het lerarenambt. Het gemeenschapsonderwijs formuleerde hierover een reeks duidelijke standpunten. In de komende maanden zal daar ongetwijfeld nog vaak aan worden gerefereerd.

Het afgelopen jaar schakelde het gemeenschapsonderwijs over van een kasboekhouding naar een bedrijfseconomische boekhouding. Ook dat was een ingrijpende verandering die op alle niveaus voor de nodige spannende momenten heeft gezorgd. Maar ook hier zijn inmiddels de meeste plooiën gladgestreken en het voorlopige eindoordeel is positief.

Bij het gemeenschapsonderwijs staan steeds de leerlingen en de scholen in het brandpunt van de belangstelling. Daarom lieten wij in dit jaarverslag een aantal leraren en directeurs aan het woord. Hun getuigenis geeft extra kleur en weerklank aan de soms wat koele opsommingen waaruit een jaarverslag noodgedwongen is opgebouwd. De leerlingen, de leraren, de schooldirecties... Zij zijn het gemeenschapsonderwijs. Zij zijn het voor wie de centrale diensten zich inzetten. Jaar na jaar en iedere dag opnieuw.

Peter Steenhaut
voorzitter

Jef Wellens
waarnemend administrateur-generaal

Onze missie

De Vlaamse Openbare Instelling 'Het Gemeenschapsonderwijs' is een strijdbare belangenverdediger van het gemeenschapsonderwijs, dat overal in Vlaanderen en Brussel een unieke plaats en functie heeft en waarvan de onderwijsdoelstellingen zijn uitgewerkt in het Pedagogisch Project van het Gemeenschapsonderwijs.

Dat project steunt uitdrukkelijk op het Verdrag inzake de Rechten van het Kind en is bedoeld om mensen te vormen die:

- fundamenteel vertrouwen hebben in zichzelf en met openheid anderen kunnen benaderen, met erkenning van ieders eigenheid,
- een open geest hebben, zonder vooroordelen en met belangstelling en respect voor ieders mening,
- mondig zijn zodat ze hun ideeën voor de medemens helder en juist kunnen vertolken,
- getuigen van emotionele, esthetische en morele bewogenheid,
- intellectueel nieuwsgierig blijven, met een levenslange zin voor studie en vorming,
- oog hebben voor de sociale werkelijkheid en maatschappelijke ongelijkheden,
- de gelijkwaardigheid van mannen en vrouwen niet alleen als ideaal vooropstellen, maar zich ook inspannen om dat ideaal in de praktijk te verwezenlijken.

In al haar geledingen en op alle niveaus hanteert de organisatie zelf de waarden van het Pedagogisch Project van het Gemeenschapsonderwijs. Het gemeenschapsonderwijs staat open voor iedereen die een bijdrage wil leveren. Het streeft een optimale samenwerking na met ouders, leerlingen, andere scholen, scholengroepen en netten, en sociale, culturele en economische kringen.

Binnen het gemeenschapsonderwijs, waarvan de missie hierboven is samengevat, speelt de administratie van Het Gemeenschapsonderwijs een ondersteunende rol. Ze wil een lerende organisatie zijn die zichzelf permanent vernieuwt en zichzelf voortdurend evalueert in het licht van de eigen doelstellingen en de gelegde klemtonen. Ze streeft ernaar om doelgericht veranderingstrajecten uit te tekenen en wil een ondernemende, klantvriendelijke en effectieve administratie zijn. Ze biedt lokaal, regionaal en centraal professionele ondersteuning, gespecialiseerde diensten en informatie op een eenvoudige, duidelijke manier, mede via informatietechnologie. Ze inspireert, mobiliseert en coördineert de inspanningen van al wie bij ons onderwijs betrokken is met maximale inspraak.

Deel 1: activiteiten

activiteiten

De decentralisering van het gemeenschapsonderwijs ging dit jaar effectief in. Op 1 januari 2000 kreeg elk van de 29 scholengroepen binnen zijn regio de bevoegdheid van inrichtende macht.

Antigon, Forum, Agora, Panta Rhei, Kempen, Maasland, Waasland, Westhoek... verscheidenheid in benaming, eenheid in doelstelling. Alle zijn ze, met ondersteuning van het centrale niveau, verantwoordelijk voor gemiddeld 23 scholen en 5430 leerlingen in het voltijds onderwijs. De algemeen directeur nam zijn zware taak op, samen met het college van directeurs, de raad van bestuur en de algemene vergadering. Voor het eerst moeten zij zelfstandig knopen doorhakken in pedagogische, financiële en juridische aangelegenheden, in personeelszaken en allerlei materiële kwesties. In al die domeinen hebben de centrale diensten projecten opgezet en hebben ze het mesoniveau actief ondersteund. Dat alles gebeurde in nauwe samenwerking en overleg met de scholengroepen en zijn vertegenwoordigers.

Een goede communicatie is daarbij onontbeerlijk gebleken.

Centrale diensten ondersteunen het onderwijsveld

De meeste activiteiten van de centrale diensten van het Gemeenschapsonderwijs hebben uiteraard tot doel het werk van de onderwijsmensen op een kwaliteitsvolle wijze te ondersteunen. In de lange lijst van projecten waar in het voorbije jaar aan is gewerkt, vallen vooral de invoering van het nieuwe boekhoudpakket op en de vele initiatieven om de informatica op centraal en lokaal niveau op een hoger plan te brengen. Maar onderwijs is en blijft in de eerste plaats een zaak van mensen. Het ligt dus voor de hand dat ook in 2000 weer verscheidene scholen en individuen intensief zijn begeleid en geholpen.

Pedagogisch

De Pedagogische Begeleidingsdienst ondersteunt en remedieert

De Pedagogische Begeleidingsdienst biedt scholen preventieve en remediërende ondersteuning in het kader van de doorlichtingen van de gemeenschapsinspectie. Er gaat ook heel wat aandacht naar het opzetten van diverse begeleidingstrajecten en naar het stimuleren van de zelfevaluatie van scholen. Het begeleidingsproces en de opvolging worden gepland volgens de draagkracht van de school. En uiteraard verloopt alles in onderling overleg.

De voortgangsbewaking van de doorlichtingen in het schooljaar 1999-2000 wordt ook in haar totaliteit geëvalueerd (pedagogisch, administratief en infrastructureel). Knelpunten die geregeld opduiken in de doorlichtingverslagen worden grondig geanalyseerd in de coördinatievergaderingen van de Pedagogische Begeleidingsdienst. Op basis van deze besprekingen schrijven de pedagogisch adviseurs individuele begeleidingsplannen uit.

Competente mensen gáán ervoor

De kwaliteit van het gemeenschapsonderwijs wordt in de eerste plaats bepaald door de kennis, de toewijding en het enthousiasme van de directies, de leerkrachten en de administratieve medewerkers in de scholen.

De centrale diensten zorgden er dan ook voor dat deze mensen hun blikveld en hun kennis konden verruimen en zich maximaal konden ontplooiën.

Nascholing

Verscheidene jaren al was er in het Gemeenschapsonderwijs een evolutie aan de gang van aanbodgestuurde naar vraaggestuurde nascholing. In 2000 ging het Centrum voor Nascholing door op dit elan. Scholen maakten nog steeds dankbaar gebruik van het gegarandeerde aanbod, maar kozen daarnaast in toenemende mate voor de formule 'nascholing op maat'. Hiervoor brengt de school, samen met het Centrum voor Nascholing, de noden en behoeften in kaart. Vervolgens stelt het Centrum een schoolspecifiek pakket samen.

Om een duidelijker profilering van het gegaande programmeeraanbod tot stand te brengen, werden de programma's voor het schooljaar 2000-2001 gegroepeerd in de volgende kernthema's:

- de school van de leerling
- de school van vandaag
- de school van het team
- de school van de samenleving
- voorkennis, technische opleidingen

Deze kernthema's stelden de scholen in staat de samenhang tussen verschillende nascholingsprogramma's te herkennen. Het nascholingsrepertorium 2000-2001 werd voor het eerst ook in boekvorm uitgegeven.

Hoewel de vroegere domeinen (Leerlingenbegeleiding, Management en ICT) bleven bestaan, werkte de opdeling in kernthema's ongetwijfeld grensvervagend tussen de drie domeinen.

De drie infodagen nascholing in september 2000 genoten wat minder belangstelling dan in vorige jaren. Daarom wordt de formule bijgestuurd.

De Nascholingsnieuwsbrief bleef ook in 2000 een zeer belangrijk medium voor de interactie tussen onderwijsbetrokkenen en het Centrum voor Nascholing. Toch bleek dat steeds meer scholen gebruik maken van elektronische informatiedoorstroming.

Op 1 september 2000 was de financiële samenwerking met de Permanente Ondersteuningscel (POC) een feit. Het POC is het vormingscentrum voor de CLB-medewerkers.

Door het vertrek van een aantal kaderleden en administratieve medewerkers kende het Centrum voor Nascholing in het najaar 2000 een erg moeilijke periode. Vlak voor de jaarwisseling werd daarom met de hulp van de centrale diensten van het Gemeenschapsonderwijs

onderwijs geprobeerd dat probleem te verhelpen. Vooral het opnieuw invullen van de kaderfuncties was een absolute prioriteit.

Het Centrum voor Nascholing werkte ook samen met het departement Onderwijs voor de 'Opleiding Schoolsecretariaten Basisonderwijs' in de provincies Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant. De netoverschrijdende cursussen worden voortgezet in 2001.

Onderwijs & arbeid: ondernemend onderwijzen

De school mag geen eiland zijn. De jongeren die er hun opleiding krijgen, komen later in het bedrijfsleven terecht. De centrale diensten namen dan ook een aantal initiatieven om de school en de werkvloer een beetje naar elkaar toe te brengen.

Project ACON

Het project Autoconstructeurs-Onderwijs (ACON) beoogt de nascholing van leerkrachten autotechniek. Het is gegroeid uit de samenwerking van het Gemeenschapsonderwijs met de firma Daimler-Chrysler. Het project betreft voortaan ook andere autoconstructeurs bij deze nascholing, die over de onderwijsnetten heen plaatsvindt. Het project is in handen van Febiac, de Federatie van de Belgische auto-industrie. De afdeling Onderwijsorganisatie ondersteunt de acties en de nascholing voor de leerkrachten van het gemeenschapsonderwijs.

Stichting Techno+

Het samenwerkingsverband Techno+ is gegroeid uit twee afzonderlijke prijzen: de 'Prijs voor Hedendaagse Bouwkunst Dirk Bontinck' en de 'Prijs voor CNC Mechanica Olivier Buhlmann'. CNC staat voor Computer Numerical Command of computergestuurde machines. Een derde firma, Schindler NV, werd bij het project betrokken.

Samen met het Gemeenschapsonderwijs werd de Stichting Techno+ opgezet. Gedurende zes jaar stellen de deelnemende bedrijven een geldsom ter beschikking voor waardevolle projecten die door scholen worden voorgelegd.

Techno+ is een wedstrijd die jaarlijks wordt georganiseerd. De projecten lopen over twee schooljaren. In het 5e leerjaar technisch secundair onderwijs wordt gestart met een project. In het 6e leerjaar wordt het voltooid en beoordeeld. De centrale administratieve diensten staan in voor het secretariaat van dit samenwerkingsverband, zowel voor de stuurgroep als voor de werkgroep.

Informatieve artikelenreeks in het tijdschrift Evocatief

In 2000 werd een redactieraad samengesteld. Die kreeg de opdracht aan leerlingen en ouders duidelijk te maken hoe de opleidingen in het beroeps- en het technisch secundair onderwijs aansluiten op de arbeidsmarkt.

De centrale administratieve diensten staan in voor de administratie, de redactie en de coördinatie tussen de Pedagogische Begeleidingsdienst en de redactie van het tijdschrift Evocatief-Ouders.

Stagedatabanken SIS EN VKW

Het SIS (Stage Informatie Systeem) is een stagedatabank van de Kamer van Koophandel en Nijverheid van Antwerpen, die via het internet kan worden geraadpleegd. Door deelname aan de stuurgroep van het project BRABO (Brug Regio Antwerpen Bedrijfsleven Onderwijs) van de Kamer probeert de afdeling Onderwijsorganisatie samen met de andere leden van de stuurgroep, dit initiatief te koppelen aan andere stagedatabanken.

Het lerarenambt geherwaardeerd? Standpunt van het Gemeenschapsonderwijs

Op het centrale niveau worden ook initiatieven genomen om de belangen van het Gemeenschapsonderwijs bij de overheid te behartigen en om standpunten bekend te maken bij verschillende doelgroepen en belangengroepen. Zo mengde het Gemeenschapsonderwijs zich het afgelopen jaar in het maatschappelijke debat over de herwaardering van het lerarenambt.

De taken van de school en de verwachtingen van de buitenwereld nemen almaar toe. Van de school en de leraar worden antwoorden verwacht op tal van sociale en maatschappelijke problemen. Tegelijk neemt de maatschappelijke erkenning van het lerarenambt verder af.

De overheid moet zich ernstig bezinnen over de opdrachten van de school en moet duidelijke keuzes maken: aan welke verwachtingen van de buitenwereld moet de school tegemoet komen en aan welke niet?

De overheid moet ook stappen ondernemen om de sturende rol van de leerkracht in het onderwijsproces te herstellen en te herwaarderen. Het onderwijs heeft behoefte aan een open participatiestructuur en aan een creatievere omgang met leerplannen en eindtermen. De leerkrachten moeten het onderwijsproces niet ondergaan, zij moeten het juist gestalte kunnen geven. Precies hierom moet de regelgeving worden vereenvoudigd en gebruiksvriendelijker worden gemaakt.

Het klopt ook niet dat oudere leerkrachten uitgeblust zijn. Hun rijke ervaring zou meer buiten het klaslokaal moeten worden benut. Hier kan een middlemanagement worden uitgebouwd dat projectmatig en vakoverschrijdend werkt. Ook het mentorschap over pas afgestudeerde leerkrachten, de ondersteuning van minder goed functionerende

collega's en de begeleiding van problematische klasgroepen kunnen aan deze ervaren leerkrachten worden toevertrouwd.

Voor een betere relatie tussen het onderwijs en de industrie moet de mobiliteit van het personeel voor korte en voor langere periodes flexibel worden uitgebouwd. De relatie tussen onderwijs en industrie moet interactiever worden gemaakt. En dat geldt uiteraard ook voor de relatie tussen het departement Onderwijs en de scholen. Vele scholen beklaagen zich over het geringe inlevingsvermogen van de administratie en de inrichtende machten voor de dagelijkse problemen van de leraar, de directeur, de school.

Ten slotte is er ook de kwestie van het pedagogisch comfort. De scholen en de leerkrachten verwachten bijvoorbeeld een geschikte infrastructuur, afdoende vakdidactische hulpmiddelen, meer pedagogische omkadering, ruime implementatie van het modulair systeem, meer stabiliteit in het lesurenpakket over de schooljaren heen...

Kwaliteitsonderwijs voor iedereen

De dualisering in onze samenleving manifesteert zich steeds sterker via de socio-culturele en socio-economische segregatie op de arbeidsmarkt, in het huisvestingsbeleid, in de gezondheidszorg en zeker ook in het onderwijs. De "Gemeenschappelijke verklaring inzake een non-discriminatiebeleid in het onderwijs" van 1993, blijkt nauwelijks enig effect te hebben gehad op de spreiding van allochtonen en autochtonen in het onderwijs. Dat blijkt uit de wetenschappelijke evaluatie (UG en KUL). Wel staat vast dat de concentratie kansarme allochtonen vooral sterk is in kleine officiële scholen.

De acceptatieplicht en de vrees voor het onbekende

Als instellingen voor openbaar onderwijs hebben de scholen van het gemeenschaps-onderwijs de plicht om alle leerlingen die aan de gebruikelijke toelatingsvoorwaarden voldoen, in te schrijven en goed onderwijs te bieden.

Ook in 2000 is gebleken dat sommige scholen moeite hebben met het aanvaarden of begeleiden van sommige (kansarme) allochtone leerlingen. Moslimmeisjes met een hoofddoek, Marokkaanse of Turkse jongens met een onaangepast gedrag of een problematisch schoolverleden, kinderen van asielzoekers of niet-begeleide jongeren stoten helaas nog vaak op een afwijzende houding. Die is meestal ingegeven door de vrees voor overlast. Het is inderdaad niet altijd even duidelijk hoe deze leerlingen het best kunnen worden opgevangen.

Onderhuids speelt ook een bezorgdheid voor het imago van de school. Scholen zijn bang als 'migrantenschool' te worden beschouwd en spiegelen zich soms aan het plaatselijke vrije onderwijs dat ogenschijnlijk 'wel mag weigeren' en dat moslimmeisjes wel mag verbieden een hoofddoek te dragen.

De afdeling Onderwijsorganisatie probeert waar nodig – proactief – te bemiddelen en te ondersteunen. Daartoe wordt vaak samengewerkt met de Pedagogische Begeleidingsdienst. Steevast wordt gewezen op de algemene acceptatieplicht, de mogelijkheden van netoverschrijdend overleg, anomalieën in het schoolreglement, pedagogisch aangepaste benaderingen, didactische hulpmiddelen en de voordelen van de multiculturele school. Het uiteindelijke doel is steeds instrumenten aan te reiken voor een democratiserend onderwijs en het groeiend maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef te stimuleren.

Het blijft een enorme uitdaging de slogan van het Gemeenschapsonderwijs “kwaliteitsonderwijs voor iedereen” in de dagelijkse werkelijkheid waar te maken.

Hefbomen voor schoolontwikkeling

De afdeling Onderwijsorganisatie ging in het najaar van 1999 tien secundaire scholen extra ondersteunen in hun pogingen om “kwaliteitsonderwijs voor iedereen” te garanderen. De scholen werden geselecteerd in de provincies Limburg, Antwerpen en Oost-Vlaanderen.

Directies, leerkrachten, leerlingbegeleiders en pedagogisch begeleiders volgden in 2000 drie dagen nascholing bij professor Paul Mahieu (UFSIA, IDEA) over “zelfevaluatie als hefboom voor schoolontwikkeling en kwaliteitscultuur”. Actuele maatschappelijke tendensen als migratie, (de)concentratie, (de)segregatie werden toegelicht. Samen met demografische evoluties hebben deze maatschappelijke fenomenen een grote invloed op het onderwijs. De deelnemers kregen concepten en strategieën aangereikt die reeds in het basisonderwijs met succes werden aangewend om een desegregatieproces te stimuleren. In principe komt het erop aan een bewust doelgroepenbeleid te voeren en een kwalitatief goed pedagogisch project aan te brengen. Belangrijk is dat een school zich bewust profileert als een magneetschool, een school dus die aantrekkelijk is door haar multiculturele karakter. Multicultureel refereert hier aan het leren omgaan met diversiteit in al zijn aspecten in de dagdagelijkse interacties. Etniciteit is dus slechts één element.

Alle scholen zijn voor 95 % hetzelfde. Slechts in 5 % verschillen ze. Het is precies die 5 % eigen schoolcultuur die moet worden ontwikkeld en aangewend om zich te (her)profilieren. Een effectieve school kenmerkt zich door een duidelijke missie, een hechte cultuur en een sterk leiderschap.

Op basis van deze nascholing en een kritisch zelfevaluatieproces (interne sterkte- en zwakteanalyses) probeerden het KA Hoboken, het KA Maasmechelen, de MS1-KA Genk, het KTA2 Genk en het KTA Beringen inzicht te verwerven in de eigen schoolcultuur en het eigen beleid. Onder intensieve procesmatige begeleiding van de Pedagogische Begeleidingsdienst werden de concepten en strategieën van professor Mahieu geconcretiseerd. KA Maasmechelen en KTA Beringen maakten in samenwerking met plaatselijke SIF-coördinatoren uitgebreide omgevingsanalyses om een bewust doelgroepenbeleid gestalte te kunnen geven.

MS-KA Sint-Niklaas profileerde de eigenheid van de BSO-richtingen op campus Noord tot “Bau’huis”. Met een zeer systematische rekrutering slaagde het KA Maasmechelen erin 100 nieuwe leerlingen aan te trekken uit alle bevolkingsgroepen. KTA2 Genk, MS-KA Sint-Niklaas en KTA Beringen maakten werk van een eigen huisstijl en promotiebeleid. In alle betrokken scholen (dus ook in MS3 Genk en KA Heusden) werd interne support aangemoedigd. De participatie van de ouders werd extra gestimuleerd en concreet georganiseerd. In KTA Beringen organiseerden alle leerkrachten zich in werkgroepen om samen een nieuwe werking en imago uit te bouwen. Technische school ‘De Bever’ werd geboren. Kortom leerlingenparticipatie en leerlingenbegeleiding staan bovenaan de agenda in al deze scholen.

Belangrijk is dat de concrete projecten en de procesmatige pedagogische begeleiding hebben gezorgd voor een verschuiving van de focus naar de kwaliteitscultuur in de scholen. Het blikveld werd verruimd en richt zich nu dus niet enkel op de verhouding tussen allochtonen en autochtonen.

Zich profileren en organiseren als een kwaliteitsvolle multiculturele school geeft – volgens internationaal wetenschappelijk onderzoek – op termijn de beste garanties op reëel democratiserend onderwijs.

Naar een optimaal onderwijsaanbod in het BuO

Vóór het nieuwe bijzonder decreet betreffende het gemeenschapsonderwijs van kracht werd, waren de instellingen voor buitengewoon onderwijs op zich staande entiteiten. Dat zijn ze nog steeds, maar voortaan ressembleren ze wel onder scholengroepen. Om een optimaal onderwijsaanbod te organiseren binnen die verschillende scholengroepen, is een hertekening nodig van het bestaande aanbod. Deze hertekening moet niet alleen leiden tot een optimaal aanbod, maar ook tot de uitschakeling van contraproductieve interne concurrentie. In die zin werd in 2000 het onderwijsaanbod in het buitengewoon onderwijs hertekend in een aantal scholengroepen in de provincies Limburg, West-Vlaanderen en Antwerpen.

Methodescholen

Het gemeenschapsonderwijs bekleedt een bijzondere plaats in het onderwijslandschap. Niet alleen omdat het de vrije schoolkeuze waarborgt, maar ook omdat het via zijn methodescholen interessante methodologische experimenten ondersteunt en meebouwt aan de pedagogische vernieuwing.

Het aantal methodescholen in het gemeenschapsonderwijs is de laatste jaren gestadig gestegen. De website geeft een overzicht van alle basisscholen (40) waar methodeonderwijs wordt gegeven (<http://www.rago.be/ond/bao.methode.htm>). In deze lijst zijn ook de vier Freinetscholen opgenomen die per 1 september 2000 tot het gemeenschapsonderwijs behoren.

Het methodeonderwijs kent een groeiende trend ook wat het aantal leerlingen per school betreft. Uitschieters hierbij zijn: 'De Vlieger' in Oostende, de basisschool Oosterzele, 'De Boomhut' in Sint-Andries-Brugge en 'De Ring' in Roeselare.

Ook de methodescholen van het secundair onderwijs gingen in 2000 op hun elan door. Her en der kwamen er nieuwe initiatieven bij, onder meer in KA Leuven Redingenhof, MS 'De Appelaar' in Gent, MS 1 in Kortrijk, MS 'De Soetewei' in Putte en Eureka 4 van MS Wetteren.

Om dit alles nog beter te ondersteunen stelde de Pedagogische Begeleidingsdienst vier begeleiders aan voor de methodescholen. Zij streven naar een gestructureerde aanpak en zijn verantwoordelijk voor het opstellen van een algemeen begeleidingsplan.

De vrije-keuzeproblematiek

Het decreet basisonderwijs verzekert alle ouders van het grondwettelijke recht om voor hun kinderen het onderwijs te kiezen dat strookt met hun levensopvatting. De regeling van de vrije-keuzeschool in bovengenoemd decreet garandeert effectief de vrije keuze van de ouders. Momenteel is het nog steeds het gemeenschapsonderwijs dat de vrije keuze waarborgt. Dat zou pas veranderen als het gesubsidieerd officieel onderwijs nieuwe onderwijsinstellingen opricht die aan alle voorwaarden voldoen. Het bijzonder decreet van 14 juli 1998 bepaalt dat de Raad moet toezien op die keuzevrijheid.

Wat de vrije-keuzeproblematiek betreft, kan de basisschool BS Kapelle-op-den-Bos tellen als testcase. Na Kinrooi en Merksplas wilde het Gemeenschapsonderwijs hier op 1 september 2000 een vrije-keuzeschool inrichten. De artikelen 25 en 97 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 werden toegepast. Het departement Onderwijs meende evenwel dat de vrije keuze verzekerd werd door de gesubsidieerde gemeentelijke basisschool. Het Gemeenschapsonderwijs oordeelde dat dit tegenstrijdig was met artikel 98 uit het

CLB Aalst: constructief en grensverleggend

Door de invoering van het CLB-decreet vervielen alle bestaande contracten voor leerlingbegeleiding van de PMS-centra en het Medisch Schooltoezicht. Het centrum Aalst zag hierin een unieke kans en gaf meteen te kennen dat het bereid was leerlingen van gemeentelijke, provinciale en vrije scholen te begeleiden. De directeur van het CLB Aalst is een tevreden man: 'de markt ging open en wij zijn er effectief in geslaagd heel wat contracten binnen te halen. Deze samenwerkingsovereenkomsten werden voor een periode van drie jaar contractueel vastgelegd. Momenteel komt éénderde van de leerlingen die wij begeleiden uit het gesubsidieerd officieel onderwijs.'

De contracten met gemeenten, provincie en vrije scholen werden vertaald in afsprakennota's tussen het CLB en de betreffende scholen. Het is een soort 'vademe-cum van wederzijdse rechten en plichten' en het getuigt van een absoluut respect voor het pedagogisch project en de eigenheid van de inrichtende machten van de scholen. 'De afsprakennota vormt een belangrijk werkinstrument,' benadrukken de directeur en de coördinator van CLB Aalst. 'Voor iedere school ligt nu vast welke knelpunten wij zullen behandelen, waar wij dat zullen doen en met welke frequentie. Het kan gaan over de manier waarop ouders, leerlingen en personeel worden geïnformeerd. Of hoe wij samen met de school een nascholingsbeleid gaan organiseren. Het is de bedoeling elke afsprakennota grondig te evalueren en waar nodig bij te sturen.'

Het CLB Aalst heeft in 2000 in ieder geval grensverleggend werk verricht en is vastbesloten dit in de komende jaren te blijven doen..

decreet basisonderwijs. Dat stelt immers dat een gesubsidieerde officiële school pas de vrije keuze kan verzekeren als:

- ze is opgericht op 1 september 1997 of later
- ze haar open karakter bevestigt door te voldoen aan zes voorwaarden opgesomd in §2 van artikel 98.

Om het debat met het departement Onderwijs in alle sereniteit te laten verlopen, heeft de minister beslist om een afwijking op de rationalisatienorm voor het schooljaar 2000-2001 toe te kennen.

Centra voor Leerlingenbegeleiding

Op 1 september 2000 onderging het onderwijsland-schap een zeer ingrijpende wijziging. De PMS-centra werden definitief vervangen door de Centra voor Leerlingenbegeleiding, de zogeheten CLB's.

In de komende drie jaren moet het CLB-decreet volledig worden geïmplementeerd. De personeelstransfers mogen dan al voltooid zijn, er ligt nog heel wat werk op de plank.

Op 1 februari 2000 begeleidden de CLB's 195.922 leerlingen, wat een groei van 14.339 betekent. De winst wordt mee bepaald door de samenwerkingsakkoorden met andere inrichtende machten.

Samenwerking school - CLB

De wijze waarop de Centra voor Leerlingenbegeleiding met de scholen samenwerken, is gewijzigd. Wat de CLB's van het gemeenschapsonderwijs betreft, is dat niet uitsluitend het gevolg van het CLB-decreet.

De scholen van het gemeenschapsonderwijs kregen immers de opdracht om samen met de ouders verantwoordelijkheid te dragen voor de ondersteuning van een leerling. Het is dus steeds de school die het initiatief moet nemen en het begeleidingsproces op gang moet brengen.

De CLB's zullen dus moeten beantwoorden aan de behoeften en vragen van de scholen, zonder evenwel het verplicht en het verzekerd aanbod te verwaarlozen. De scholen en de CLB's moeten in de loop van de volgende drie schooljaren een gezamenlijk beleidsplan opstellen dat als basis kan dienen voor een breed opgevat project.

Deontologische code en multidisciplinaire werking

De CLB's zijn multidisciplinaire teams waar voortaan ook de arts deel van uitmaakt. Het multidisciplinair dossier bundelt zowel de medische als de psycho-pedagogische en sociale gegevens van een leerling. Alle betrokken partijen hebben zich intussen akkoord verklaard met de invoering ervan. Het blijft alleen nog even wachten op het oordeel van de Raad van State.

Een tijdelijke netoverstijgende stuurgroep werd samengesteld om een deontologische code uit te werken. Het opmaken van die code gebeurt in nauw overleg met de CLB's. Op het niveau van het Gemeenschapsonderwijs wordt samengewerkt met de Permanente Ondersteuningscel (POC), het vormingscentrum voor de CLB-medewerkers. De deontologische code zal uiteraard een invloed hebben op de wijze waarop de scholen en de CLB's informatie kunnen uitwisselen over leerlingen en ouders.

Netwerk en integrale jeugdzorg

Ook de netwerkontwikkeling behoort tot het takenpakket van de CLB's. Ze zullen dus moeten samenwerken met organisaties in de sectoren welzijn, gezondheid en opvoeding. Dat deden de PMS-centra ook al, maar in het verleden bleef die samenwerking vooral beperkt tot doorverwijzen. De CLB's zullen proactiever en preventiever te werk moeten gaan. Ze zullen vooral een brugfunctie moeten gaan vervullen.

Vraaggestuurde werking

Het zogeheten 'verzekerd aanbod' geeft de CLB's de opdracht de draagkracht van de leerkrachten te vergroten bij het opvangen van leerlingen. Het verplicht ze ook een adequate structuur uit te bouwen voor leerlingenbegeleiding.

Dit alles verloopt in samenwerking met de Pedagogische Begeleidingsdienst. Bovendien moeten de CLB's actief meewerken aan het onderwijsvoorrangsbeleid, de zorgverbreding en andere projecten die tot doel hebben maximale kansen te bieden aan leerlingen die leerbedreigd zijn door hun sociale achtergrond of leefsituatie.

De CLB's werken dus wel vraaggestuurd, maar wat het 'verzekerd aanbod' en het 'verplicht aanbod' (preventieve gezondheidszorg en leerplichtcontrole) betreft, zullen ze zelf een aanbod doen.

Kwaliteitszorg

De CLB's moeten kwaliteitsgaranties kunnen bieden en zullen daarom een kwaliteitsbeleid gaan invoeren. Dat is werk voor een tijdelijke stuurgroep die hiervoor samenwerkt met de Permanente Ondersteuningscel.

Een stappenplan wordt nu geïmplementeerd in het gemeenschapsonderwijs.

Wetenschappelijk onderzoek

De afdeling Onderwijsorganisatie geeft de scholen informatie en advies over achtergrond, inhoud, methode en resultaten van wetenschappelijke onderzoeksprojecten die betrekking hebben op een ruime waaier van onderwijsthema's zoals kwaliteitszorg, leerlingenbegeleiding, lokale autonomie, nieuwe technologieën, financiering, nascholing, gelijke kansen.

Doorgaans gaat het om onderzoeken in opdracht van de minister van Onderwijs. De scholen krijgen vaak aanvragen om mee te werken aan de onderzoeksprojecten. Het is de directeur die daarover beslist.

De resultaten ervan vormen mee de basis voor vernieuwingen die het Gemeenschapsonderwijs ondersteunt.

Bovendien vragen onderzoekers aan de centrale diensten geregeld hun project bij de gemeenschapsscholen en CLB's aan te bevelen.

In 2000 heeft het Gemeenschapsonderwijs meegewerkt aan onderzoeken aangaande anderstalige nieuwkomers, de effectieve school, evaluatie, extreem rechts in het onderwijs, gezondheid, leerkrachtenparticipatie, leerlingenparticipatie, modularisering, nascholing, verwachtingen en participatiebehoefte van ouders, het pedagogische project, welbevinden (zowel van leerling als leraar) en zorgverbreding.

Verdere taken van de centrale diensten betreffende onderwijskundige onderzoeksprojecten zijn:

- de inhoudelijke en administratieve opvolging van deze projecten (bijvoorbeeld ondersteuning verlenen aan de vertegenwoordigers van het Gemeenschapsonderwijs in de VLOR en in de stuurgroepen die de projecten begeleiden);

- de bestudering van de 'prioritaire' onderzoeksthema's die de minister van Onderwijs elk jaar voorstelt. Ze worden aan de idealen en noden van het Gemeenschapsonderwijs getoetst.
- het toegankelijk maken van de resultaten van deze onderzoeken met het oog op de ondersteuning van vernieuwing, kwaliteitsverbetering, de uitwerking van leerplannen, de organisatie van nascholing. De ontsluiting van de resultaten voor 'het veld' gebeurt onder meer door middel van 'Doordenkertjes'. Zie www.rago.be/ond/ccv/doordenkertjes.htm en samenvattingen op de webpagina www.rago.be/ond/ccv/samenv.htm.

Algemene kwaliteitszorg en welzijn

ISO-9002 PROJECT

Het project International Standard Organisation (ISO) heeft als opzet scholen van het gemeenschapsonderwijs te laten voldoen aan de kwaliteitsnorm 9002. Sedert een tweetal jaren bezitten vijf scholen (een per provincie) een ISO-9002 certificaat.

De implementatie van dit project is gestart in 2000. Het KTA Halle, dat een ISO-9002 certificaat heeft, wil een multiplicatoreffect creëren binnen de eigen scholengroep Asse-Wemmel-Halle. De coördinator van het KTA Halle begeleidt de scholengroep.

De centrale diensten coördineren de acties, volgen de implementatie op, en ondersteunen andere scholen of scholengroepen die interesse vertonen of een certificaat wensen te behalen.

Kinderopvang

De kinderopvang is volop in beweging. De centrale diensten bouwen daarom verder aan een sectoroverstijgend aanvullend aanbod dat uiteindelijk een meerwaarde zal vormen voor het gemeenschapsonderwijs.

De wetgeving die sinds 1997 van kracht is, wordt aangepast en verbeterd. Sleutelwoorden hierin zijn kwaliteit, autonomie van werken, aandacht voor speciale groepen...

De afdeling Onderwijsorganisatie onderzocht de regelgeving en wil de scholengroepen ondersteunen bij eventuele oprichting van vzw's die zich toeleggen op kinderopvang.

Onderzoek naar voorwaarden en situaties binnen welzijn

De afdeling Onderwijsorganisatie heeft zich onder meer gebogen over diverse situaties binnen de welzinssector ter ondersteuning van vergelijkbare situaties binnen het onderwijs.

Het gaat hier onder meer over de rechtstreekse inning van kinderbijslag, het verkrijgen van incontinentiemateriaal, de toekenning van een persoonlijk assistentiebudget of een persoonsgebonden budget...

KTA Halle: kwaliteit werkt aanstekelijk

Het KTA Halle behaalde twee jaar geleden een ISO 9002 certificaat. 'De school is nu heel wat overzichtelijker gestructureerd en functioneert vlotter dan voorheen,' oordeelt de kwaliteitsmanager. De school is opgedeeld in vijf departementen:

(1) de pedagogische activiteiten, (2) de leerlingenadministratie, (3) de schooladministratie, (4) het departement uitrusting en materiële organisatie en (5) het financiële departement. Het functioneren van het KTA ligt nu vast in 120 procedures. Het procedurehandboek kan overal en door iedereen worden geraadpleegd. Iedere leerkracht, iedere leerling en ieder personeelslid kan verbeteringen en aanvullingen voorstellen. Zo is iedereen mee verantwoordelijk voor de vlotte werking van de school.

In 2000 kwam een multiplicatoreffect op gang. De 23 scholen van de scholengroep Asse-Wommel-Halle zullen nu allemaal diezelfde kwaliteitsprocedures gaan toepassen. De kwaliteitsmanager van het KTA kreeg de hulp van twee medewerkers van de centrale administratie om de ISO-normen in de groep te introduceren.

In 2000 schoot het multiplicatorproject al goed op. 'Zelfs de meest kritische directeurs waren meteen overtuigd toen ze vaststelden dat het kwaliteitssysteem de werkdruk drastisch vermindert,' glimlacht de kwaliteitsmanager fijntjes. 'De procedures voor het financieel beheer en de materiële organisatie zijn nu overal ingevoerd en de procedures voor de personeelsadministratie zijn bijna helemaal uitgeschreven. Voortaan worden de dossiers van alle personeelsleden overal op dezelfde manier beheerd. Het pedagogische deel van het werk is het meest omvangrijke en zal in 2001 worden aangepakt.' Wordt vervolgd.

Financieel en juridisch

De grote ommekeer in de boekhouding

Medio 1999 besliste de Vlaamse regering het bedrijfseconomisch boekhouden te introduceren in het Gemeenschapsonderwijs. In het najaar van 1999 werd de overgang koortsachtig voorbereid en op 1 januari 2000 kon de oude kasboekhouding voorgoed worden geruild voor een geheel nieuw systeem dat het financiële zwaartepunt van het gemeenschapsonderwijs volledig verplaatste naar de scholengroepen.

Dat was een behoorlijk spannende onderneming, want zowel in de centrale administratie

als in de scholengroepen moesten rekenplichtigen, verificateurs en directeurs in ijltempo worden omgeschoold. Tegelijk werden ook boekhouders in dienst genomen om binnen iedere scholengroep een volwaardige financiële cel op te zetten.

De invoering van de bedrijfseconomische boekhouding viel duidelijk niet op het best denkbare moment. Ook de snelheid waarmee alles moest gebeuren, veroorzaakte af en toe wel spanningen. Maar dat alles weegt niet op tegen de onmiskenbare voordelen voor de scholengroepen die de steeds schaarser wordende middelen zo economisch mogelijk moeten aanwenden.

Als het bedrijfseconomisch boekhouden in alle Vlaamse overheidsinstellingen wordt ingevoerd, zal de overheid zich op ieder moment een veel correcter beeld kunnen vormen van de activa van de Vlaamse Gemeenschap.

Keuze en implementatie van het boekhoudprogramma

Het nieuwe boekhoudkundige systeem vereist uiteraard een aangepast boekhoudpakket. In 1999 werd dan ook een bestek gepubliceerd en een aankoopcommissie samengesteld. In november kon de evaluatie van de inschrijvingen beginnen. In december 1999 viel de keuze uiteindelijk op de offerte van PricewaterhouseCoopers. Dat bedrijf stelde voor met Oracle Financials te gaan werken. De eigenlijke implementatie was een van de belangrijke projecten van het afgelopen jaar.

Op 19 januari 2000 werd meteen een vergadering belegd met de verantwoordelijken van de financiële cellen van de scholengroepen. Ze had tot doel een uniforme visie op het grootboek op te stellen. Nauwelijks een maand later werd gestart met de implementatie. De modules crediteuren- en debiteurenbeheer, grootboekbeheer, beheer vast actief en kasbeheer werden in gebruik genomen in de eerste helft van 2000. Voor elk van deze modules organiseerde de afdeling Financiën opleidingen voor de financiële cellen.

Op verzoek van de scholengroepen werd de implementatie van het aankoopbeheer uitgesteld tot het najaar 2000. De opleiding van dat aankoopbeheer en de geplande herhalingsessies vonden plaats in het najaar 2000 en in de eerste maanden van 2001.

Bijkomende ondersteuning

De afdeling Financiën ontwikkelde diverse initiatieven om de scholengroepen te helpen bij de omschakeling. Zo werd een stuurgroep samengesteld met vertegenwoordigers van de scholengroepen, de centrale administratie van het Gemeenschapsonderwijs en PricewaterhouseCoopers. Die kreeg de opdracht de implementatie van het boekhoudpakket in goede banen te leiden en oplossingen te bedenken voor eventuele knelpunten. In augustus 2000 werd een helpdesk opgezet, die in oktober werd uitgebreid met een mobiele ploeg die scholengroepen ter plekke hulp kwam bieden. In overlegvergaderingen konden de betrokkenen hun ervaringen met verschillende boekhoudcellen uitwisselen. De handleidingen voor de diverse modules werden vereenvoudigd en ten slotte kon elke scholengroep zijn problemen bespreken tijdens de informatieronde van december 2000.

Hard- en software

Het nieuwe boekhoudsysteem stelt ook behoorlijk wat eisen aan de informatica-infrastructuur. Hier leverde de afdeling Informatieverwerking een opmerkelijke prestatie. Ze zorgde er namelijk voor dat de boekhouding van de scholengroepen kon draaien op twee centrale servers die eerst werden gehuurd en naderhand werden aangekocht. Vervolgens concentreerde ze zich op de installatie en configuratie van de Oracle Financials software. In de toekomst blijft de afdeling Informatieverwerking deze software onderhouden. Ze zal ook alle aanpassingen installeren.

*Oracle in scholengroep 14:
positieve voorspellingen worden
waar*

De invoering van de bedrijfseconomische boekhouding maakte 2000 tot een bijzonder spannend jaar voor scholengroep 14. Het nieuwe boekhoudpakket werd er aanvankelijk argwanend bekeken. 'Oracle is een nogal omslachtig systeem en de invoering ervan moest ongelofelijk snel gebeuren,' vat de algemeen directeur van de scholengroep samen. 'Toen bleek dat er in januari nog geen software beschikbaar was, heb ik even overwogen om een eigen boekhoudpakket in te voeren. Dat zou natuurlijk voor problemen zorgen bij de consolidatie. Daarom zag ik toch van dat voornemen af.'

Ook de implementatie had heel wat voeten in de aarde. De loonschalen in het onderwijs zorgden ervoor dat scholengroep 14 pas in december een voltijdse boekhouder kon aantrekken.

'En de helpdesk was pas in oktober volledig operationeel,' herinnert zich de directeur. 'Voordien waren de mensen die ons door de omschakeling heen zouden loodsen, zelf nog volop in opleiding. Technische problemen werden dus al doende opgelost.'

De financiële cel van scholengroep 14 ging er werkelijk keihard tegenaan. Vier mensen offerden verscheidene weekends op om de boekhouding op poten te zetten, maar nu loopt het systeem prima. Het aanvankelijke scepticisme van de directeur is volledig verdwenen.

'Oracle biedt heel wat mogelijkheden,' zegt hij enthousiast. 'De analytische boekhouding, het budgetbeheer en de termijnplanning werken perfect en er staan nog meer verbeteringen en uitbreidingen op stapel. Dit systeem maakt ons het leven werkelijk een stuk aangenamer.'

Juridische ondersteuning

Aan de scholengroepen en de centrale diensten wordt juridische ondersteuning verleend op de meest diverse rechtsdomeinen.

Zo begeleidde de afdeling Juridische Dienstverlening en Documentatie de scholengroepen bij de overdracht van de lopende rechtsgedingen en de verzekeringspolissen. Er werden concrete afspraken gemaakt over de ondersteuning bij en het optreden in nieuwe gerechtelijke procedures.

Het centrale niveau startte met een procedure om te komen tot een verzekeringspolis voor al de gebouwen waarvan het Gemeenschapsonderwijs eigenaar is.

De eigendomsproblematiek van gebouwen en domeinen – onder meer wat de opbrengsten bij vervreemding, de leegstand, de verkrotting en de onteigening betreft – is uitvoerig bediscussieerd met de Vlaamse Gemeenschap.

Een ander aandachtspunt dit jaar was de ondersteuning bij de start van het project tot vervanging van het schoolschip Themis voor de scholengroep Antigon. Daarnaast kwam de rechtsovername van gerechtelijke dossiers in relatie met de Vlaamse Autonome Hogescholen ook geregeld aan bod.

Akte directeurs

In het najaar 2000 organiseerde de centrale administratie een éénmalige proef voor de ambten van directeur BaO, BuBaO, SO, BuSO, CVO, DKO in afwachting van een definitieve regeling die in de loop van 2001 tot stand dient te komen. In de proef werd onderzocht of de kandidaat over de bekwaamheden beschikt die vereist zijn voor het ambt.

Het was sinds 1998 geleden dat de akte van bekwaamheid voor de ambten van directeur werd uitgereikt. Bovendien werd vanuit het veld steeds dringender de vraag gesteld om toch aktehouders af te leveren, gezien de regelmatige tekorten aan personeelsleden met een akte en de moeilijkheden dat dit met zich meebracht in de instellingen.

De Centrale Raad besliste bijgevolg, in afwachting van een definitieve regeling, toch

een proef te organiseren. Enerzijds om een antwoord te bieden aan de decreetwijziging (decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs, art.46, 46bis en 55septies). Deze artikelen handelen over de voorwaarden waaraan een personeelslid moet voldoen om toegelaten te worden tot de proeftijd in een selectie- en bevorderingsambt.

Anderzijds was deze proef nodig om zo vlug mogelijk tegemoet te komen aan de reële noden van het eigen net. Zo kon de centrale administratie binnen een relatief korte periode 161 aktes afleveren.

Ondertussen werkt een werkgroep Organieke Regeling een concept uit voor het uitreiken van bekwaamheidsbewijzen voor selectie- en bevorderingsambten. Daarbij zal het accent in de eerste plaats liggen op het aspect vorming en een geregelde evaluatie van de kandidaat.

OVERZICHT VAN DE UITGEREIKTE ATTESTEN PER AMBT

<i>Ambt directeur basisonderwijs</i>	79
<i>Ambt directeur buitengewoon basisonderwijs</i>	8
<i>Ambt directeur deeltijds kunstonderwijs</i>	5
<i>Ambt directeur secundair onderwijs</i>	49
<i>Ambt directeur buitengewoon secundair onderwijs</i>	7
<i>Ambt directeur centrum voor volwassenenonderwijs</i>	13
TOTAAL	161

Handleiding haalt contractueel personeel uit 'grijze zone'

Het is bekend dat de overheid steeds meer contractueel in plaats van statutair personeel engageert. Een tewerkstellingsvorm uit de privé-sector wint dus terrein in de publieke sector. Ook in het Gemeenschapsonderwijs worden met de dag meer gewone arbeidscontracten gesloten om binnen het beperkte budget van de scholengroepen flexibel te kunnen voldoen aan de behoeften.

Door deze vermenging van verschillende statuten is het niet altijd duidelijk onder welke reglementering de contractuele personeelsleden ressorteren. Soms is er zelfs geen specifieke reglementering van toepassing, waardoor bepaalde personeelsleden zich in een 'grijze zone' bevinden. Zo kunnen ook spanningen ontstaan tussen de contractuele en de statutaire personeelsleden.

In 1999 werd beslist de onderhandelingen over de ontwerphandleiding voor het contractueel personeel niet langer per scholengroep te voeren, maar op het centrale niveau van het Gemeenschapsonderwijs.

Op 23 februari 2000 begonnen de eerste informele gesprekken met de afgevaardigden van de werknemersorganisaties.

Een eerste 'evaluatie' volgde eind juni 2000 in de Commissie Personeelsbeleid. Daar werd besloten om op 25 oktober 2000 een studiedag te organiseren voor de toekomstige vertegenwoordigers van de scholengroepen. Daarna volgden discussies met vertegenwoordigers van het centrale niveau van het Gemeenschapsonderwijs, van de scholengroepen en van de representatieve vakbonden. Op 17 januari 2001 ondertekenden de betrokkenen de protocollen.

Vanaf maart 2001 is deze handleiding beschikbaar op het web onder de rubriek Personeel, subrubriek Rechtspositieregeling, Handleiding contractueel personeel:

http://www.rago.be/subpagina_startpagina/personeel/rechtspositie/contractuelen/indexCOP.htm.

Dat document wordt wekelijks aangepast aan de wijzigende regelgeving.

Kandidaturen voor tijdelijke betrekkingen

Sinds januari 2000 kan elke scholengroep zelf bepalen welke procedures kandidaten moeten doorlopen om in aanmerking te komen voor een tijdelijke betrekking binnen de eigen groep. Toch gaven alle scholengroepen voor het schooljaar 2000-2001 nog de voorkeur aan een centrale behandeling van de kandidaturen. De centrale administratie stelde een omzendbrief op, verwerkte de aanvragen en bracht de gegevens van kandidaten in een databank in. Het aantal aanvragen varieerde sterk per scholengroep. In totaal waren er meer dan 13.000 sollicitaties. Sommige vacatures lokten slechts honderd antwoorden uit, andere soms wel tweeduizend.

De scholengroepen kunnen de kandidaturen, die centraal werden ingevoerd, lokaal gebruiken. De afdeling Informatieverwerking ontwikkelde daartoe een specifiek programma. Hiermee kunnen scholengroepen de gegevens zelf raadplegen en selecteren volgens diverse criteria.

Mutaties en vaste benoemingen

In 2000 begon de afdeling Informatieverwerking aan de ontwikkeling van twee database-toepassingen voor de scholengroepen. Via de eerste toepassing kunnen gegevens over vacante betrekkingen vlot worden ingevoerd en verzameld om te worden gepubliceerd in triGOonaal en op de website. Een tweede toepassing beheert de gegevens van mutaties en vaste benoemingen.

Boventalligheden

Voor het organiseren van de reffectaties buiten de scholengroep is het centrale niveau bevoegd.

Voor het beheer van de boventalligheden wegens ontstentenis van betrekking, reffectatie en wedertewerkstelling werden een aantal database-programma's ontwikkeld. De scholengroepen kregen ze op cd-rom aanleverd. De programma's werden uiteraard aangepast aan de nieuwe regelgeving en aan de informatiebehoeften van de verschillende reffectatiecommissies.

De afdeling Personeelsbewegingen richtte vorming en bijscholing in om zowel de individuele instellingen te ondersteunen en te begeleiden als de voorzitters van de reffectatiecommissies van de scholengemeenschappen en de algemeen directeurs van de scholengroepen.

Tijdens vijf provinciale dagen werden de directies en de personeelsleden van de schoolsecretariaten gevormd. De bijscholing betreffende het gebruik van de reffectatieprogramma's werd gespreid over vijf opleidingsdagen en had plaats in het Alhambragebouw.

Bijzondere maatregelen in uitzonderlijke omstandigheden

Begin 2000 werd op verzoek van alle scholengroepen een concreet ondersteunings- en samenwerkingsmodel uitgetekend voor meer begeleiding bij de verschillende procedures met betrekking tot bijzondere maatregelen. Het gaat over orde- en tuchtmaatregelen, evaluaties en beoordelingen 'onvoldoende', ontslagen bij hoogdringendheid, ambtshalve ontslagen, verwijdering uit het ambt of het oordelen over ongewettigde afwezigheden.

Sinds 1 januari begeleidt de sector Bijzondere Maatregelen de hele procedure. Die loopt vanaf de samenstelling van het dossier tot en met de mededeling van de beslissing aan de betrokkenen. Het spreekt vanzelf dat alle procedureregels worden gerespecteerd, dat de beslissingen voldoen aan alle vormvereisten en dat zorgvuldig wordt overlegd met de initiatiefnemende instantie. Ook wanneer relationele conflicten of privé-moeilijkheden de werksfeer negatief gaan beïnvloeden, kunnen scholengroepen een beroep doen op de sector. Via counseling, onderhandeling, redelijke argumentatie en overreding wordt dan geprobeerd een oplossing te vinden die voor alle partijen bevredigend is. Om directies wegwijs te maken in de veelheid van reglementen en voorschriften voorziet de afdeling regelmatig in vorming en bijscholing.

Tegen een aantal van de bovengenoemde maatregelen kan administratief beroep worden aangetekend bij de Raad van Beroep voor de personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs. Het secretariaat zorgt voor de voorbereiding en de uitvoering van de beslissingen van de Raad van Beroep.

KA Hoboken: energiebewuste sporters genieten van zonnewarmte

Het KA Hoboken heeft een drukbezochte sporthal en niet alleen de studenten, maar ook verscheidene Hobokense verenigingen maken er dankbaar gebruik van. Na het sporten moet er natuurlijk ook worden gedoucht. Daarom beschikt het sportcomplex ook over 42 douches die voortaan zijn aangesloten op een zonneboiler.

Toen de oude aardgasboilers het lieten afweten, besloot KA Hoboken in het kader van het programma Rationeel Energiegebruik (REG) over te schakelen op zonnewarmte. Nu staat er op het dak van het sportcomplex een reeks zonnecollectoren met een totale oppervlakte van 33m². Daarmee kan op de koudste winterdagen het douchewater nog steeds tot 20°C worden voorverwarmd. Een condenserende aardgasboiler brengt het water dan op echte douchetemperatuur. Vanaf het voorjaar hoeft de aardgasboiler niet zo gek veel meer te branden, want dan warmt de zon het water moeiteloos op tot 60°C.

Elektrabel installeerde korte tijd later ook een reeks panelen met fotovoltaïsche cellen die het zonlicht direct omzetten in elektrische energie. Deze installatie is louter experimenteel en wordt ook gebruikt in de lessen fysica. Het moet trouwens gezegd: het KA Hoboken laat niet na haar leerlingen actief te betrekken in een indrukwekkende reeks grote en minder grote energiebesparende en milieubeschermende projecten.

Rationeel energiegebruik verdient een schouderklopje

Scholen hebben een voorbeeldfunctie te vervullen om leerlingen bewust te leren omgaan met leefmilieu en energie. Scholen die zich bijzonder verdienstelijk maakten op het vlak van energiebesparing of milieuzorg worden aangemoedigd via aangepaste initiatieven.

Energiebewuste school

In samenwerking met de Vlaamse Instelling voor het Rationeel Energiegebruik (Vireg) promoot het Gemeenschapsonderwijs al geruime tijd het rationeel energiegebruik in de scholen. De afdeling Infrastructuur en Materiële Ondersteuning (IMO) werkte actief mee aan een informatieve artikelenreeks over de diverse aspecten van energie. De scholen zelf zetten educatieve projecten op om nieuwe technieken en alternatieve energiebronnen te belichten. Bij het uitvoeren van infrastructuurwerken kozen ze voor energiebesparende ingrepen en energiezuinige materialen. Ze slaagden erin de energierekening drastisch te verminderen.

In 2000 werd besloten deze scholen te belonen met het logo 'Energiebewuste school'. Het logo zal jaarlijks worden uitgereikt aan elke verdienstelijke school of campus. Het logo 2000 wordt toegekend midden 2001.

In 2000 schreef het Gemeenschapsonderwijs een wedstrijd uit voor het ontwerp van het logo. Een leerling van de School voor Beeldende Kunsten Anderlecht behaalde de eerste prijs.

Groene school

Om milieubewuste gemeenschapsscholen een duwtje in de rug te geven, lanceerde het departement Leefmilieu met steun van het departement Onderwijs het project Groene School. Woensdag 20 september 2000 werd het logo Groene School voor de tweede keer uitgereikt. De plechtigheid werd feestelijk opgeluisterd door een van de laureaten. De ritmesectie The Green Dub Foundation van het KTA Horteco Vilvoorde bespeelde enthousiast gerecycleerde materialen en oude olievaten. Nog zes andere scholen werden gelauwerd voor verscheidene milieueducatieve projecten. Het KTA Heist-op-den-Berg kreeg het logo voor een project rond het beheer van een natuurreserveaat. De middenschool van Geraardsbergen pakte het probleem van het zwerfvuil aan. Het KTA Tuinbouwschool Melle probeert een waterzuiveringsstation te realiseren. De middenschool Ronse beloofde de meest doeltreffende tips van leerlingen voor een lager energieverbruik. Het KTA Horeca en Sportinstituut Wemmel stimuleerde de recyclage van oud papier en de selectieve inzameling van restafval. Het KTA Veurne zette een hele reeks succesvolle activiteiten op rond milieuzorg.

Omdat jong geleerd, oud gedaan is, is de kans groot dat het initiatief Groene School zich in de toekomst ook gaat richten naar de basisscholen.

De preventiedienst krijgt vaste vorm

De welzijnswet van 1996 verplicht elke overheidsdienst om tegen het jaar 2000 een interne dienst voor preventie en bescherming op te richten. Die preventiedienst moet de veiligheid en de gezondheid van de werknemers waarborgen en op een gecoördineerde manier bijdragen tot het welzijn op het werk. Bij koninklijk besluit van 1 maart 2000 kreeg het Gemeenschapsonderwijs de toestemming om een gemeenschappelijke preventiedienst op te richten voor alle scholengroepen en de centrale diensten samen. De invulling van het kader van deze preventiedienst is volop aan de gang.

KA Veurne: van nature een 'Groene School'

Het KA in Veurne heeft het logo 'Groene School' méér dan verdiend. Het begon ongeveer tien jaar geleden, toen een enthousiaste leerkracht biologie op een braakliggend stuk schoolterrein een natuurlijk tuintje aanlegde. Helaas moest het jonge groen al gauw wijken voor een fietsenstalling. Maar de natuurliefhebbers van KA Veurne vonden een nieuw plekje om een 'natuurgebied' aan te leggen. De milieufakkel was intussen overgenomen door een andere leerkracht die ervoor zorgde dat de leerlingen – meestal tweedeaars – het tuintje voortaan zelf konden beheren. Vandaag planten, begieten, verpotten, wieden en maaien zij met veel overgave en kennis van zaken. Vier jaar geleden groeven ze in hun mini-natuurgebied zelfs een vijver uit. Het werd een heuse biotoop voor salamanders en kikkervisjes, vol riet en lisbloemen. Ook andere 'verloren' hoekjes van het schoolterrein werden ingepalmd. Op de meest zonnige plek legden de leerlingen een vlindertuin aan vol inheemse planten en ze veranderden een op het noorden gericht perkje in een paradijs voor paddestoelen en varens. Deze schaduwtuin werd omheind met een zelfgemaakt vlechtwerk van wilgentakken. De school doet actief aan selectieve afvalinzameling en -preventie. Ze promoot het gebruik van de brooddoos, weert aluminiumfolie en zet recyclingprojecten op. Nog niet alle leerlingen lopen warm voor het milieu, maar het KA Veurne vormt ongetwijfeld een nieuwe generatie Vlamingen met meer kennis van en respect voor natuur en milieu.

Hij zal bestaan uit:

- een centrale dienst met een preventieadviseur-coördinator en drie preventieadviseurs-regiomanagers;
- een aantal afdelingen (in eerste instantie 11, uit te breiden tot 29) met aan het hoofd een preventieadviseur;
- een contactpersoon in elke school.

Leerlingenvervoer

Per 1 januari 2000 zijn ook de bevoegdheden van de centrale diensten wat leerlingenvervoer betreft grotendeels overgegaan naar de scholengroepen. De scholengroepen kunnen nog steeds bij de centrale diensten terecht voor onder meer advies over administratieve formaliteiten, technische ondersteuning bij de herstelling van voertuigen, periodieke inspecties van het voertuigenpark, aankoop

van nieuwe voertuigen, betwistingen in verband met servicecontracten.

In afspraak met de scholengroepen blijven de centrale diensten zorg dragen voor de financiële behandeling van de servicecontracten. Er wordt een correcte afrekening gemaakt van de reële kosten met de maandelijkse provisiebijdragen en dat per contractant. De eventuele saldi worden dan gestort of gefactureerd aan de betrokken scholengroep.

Een cursus wordt uitgewerkt om de chauffeurs en de verantwoordelijken leerlingenvervoer van de scholengroepen vertrouwd te maken met hun nieuwe bevoegdheden. In 2000 werd de wellicht laatste centrale aankoop van autobussen (73 bussen) afgehandeld. De procedure hiervoor was begonnen in 1999. De bussen werden door de centrale diensten gekeurd, opgeleverd en overgedragen naar de scholengroepen.

Werken aan de netwerken

Heel wat scholengroepen bouwden in 2000 lokale netwerken uit. De centrale diensten boden ook assistentie bij het tot stand brengen van stabiele internetverbindingen. In het Alhambragebouw werd een helpdesk voor de internetgebruikers opgezet. Voortaan beschikt het Gemeenschapsonderwijs ook over een eigen mailservers voor de scholen. In 2000 werd ten slotte nog onderzocht hoe een extranet kan worden opgezet tussen alle instellingen van het Gemeenschapsonderwijs. Een dergelijk netwerk biedt een grotere veiligheid tegenover indringers (hackers) en maakt sterkere encryptie en stabielere verbindingen mogelijk. De realisatie hiervan is gepland voor 2001.

Software voor het onderwijs

Vele jaren lang gebruikte de administratie van het Gemeenschapsonderwijs programma's als Visual Works en TopCase. Die waren stevast gebaseerd op een centrale databank. Sinds 2000 zijn deze centrale toepassingen in mindere mate nodig, omdat heel wat bevoegdheden zijn overgeheveld naar de scholengroepen. Die moeten nu ook vlot toegang krijgen tot de gegevensbanken die voorheen centraal werden beheerd. De studie van die problematiek werd aangevat met het oog op de realisatie van de projecten in 2001 en later.

BS Kalken: de zonnebloemkinderen surfen je tegemoet

Vijf jaar geleden kreeg de BS Kalken een nieuwe directeur die streefde naar modernisering en dynamisering. Logisch dus dat een brief met bijbehorend informatiepakket over 'Samen op de informatiesnelweg' hem op ideeën bracht. Kinderen moeten vanaf de basisschool vertrouwd worden gemaakt met de informatie- en communicatietechnologie (ICT). In deze context kan een website wel degelijk een meerwaarde vormen in het onderwijsproject. De echtgenoot van één van de leerkrachten werd bereid gevonden actief mee te werken. Hij had immers al ervaring met het maken van websites. Alleen bleek de server van het Gemeenschapsonderwijs een Unix-machine te zijn, die de Front Page extensies van de website van BS Kalken niet ondersteunt. De afdeling Informatieverwerking deed al het mogelijke om de site toch keurig op het web te krijgen. Maar tot vandaag zijn niet alle technische problemen van de baan. Op de BS Kalken zijn ze intussen wel erg te spreken over de enorme steun die de helpdesk de afgelopen maanden heeft geboden. Met z'n allen hadden we steeds het gevoel dat we samen iets moois aan het doen waren voor onze kinderen en onze school. Speciale dank ook aan de externe informaticus die volledig vrijwillig meewerkte!

Niet alleen de interne communicatie werd dit jaar versterkt. Ook de communicatie tussen het centrale niveau en het mesoniveau enerzijds en het centrale en lokale niveau anderzijds werd geïntensiveerd. Hiervoor werd het communicatiebeleid grondig herbekeken en herschikt onder impuls van de nieuwe communicatieverantwoordelijke. De invoering van een mesoniveau vereiste een nieuwe communicatiestructuur en de communicatiekanalen tussen het centrale en het lokale niveau moesten worden aangepast.

Gestructureerd overleg tussen de scholengroepen en het centrale niveau

In 1999 betrok het centrale niveau de scholengroepen actief bij het dagelijks bestuur. Met de toenmalige ‘voorzitters van de colleges van directeurs’ – intussen ‘algemeen directeurs’ – werd minstens maandelijks overleg gepleegd over alle aspecten van de over te dragen bevoegdheden.

Deze gemeenschappelijke vergaderingen met Centrale Raad en Directieraad vonden telkens in een andere scholengroep plaats.

Ook de scholengroepen zelf organiseerden zich en richtten een coördinatieraad van algemeen directeurs (CORA) op. Dat informeel overlegorgaan wil het Pedagogisch Project van het Gemeenschapsonderwijs ondersteunen en de eenheid ervan bewaren. Tegelijk bevordert het de solidariteit tussen de scholengroepen. Begin dit jaar richtte de CORA zes commissies op:

- algemeen beleid (onder meer het pedagogisch beleid)
- financiën
- personeel
- infrastructuur
- leerlingenvervoer
- informatisering

Geregeld worden geledingen van het centrale niveau op de vergaderingen uitgenodigd. De centrale diensten bieden bovendien ondersteuning via mensen (verslaggevers) en middelen (informatiestromen).

In 2000 nam dit samenwerkings- en overlegmodel stilaan vaste vorm aan en werd het in een soepele structuur gegoten.

- Driemaandelijks zijn er plenaire overlegsessies (coördinatiesessies) tussen de algemeen directeurs en het centrale niveau (Centrale Raad/Directieraad). Het ligt in de bedoeling ook eenmaal per jaar de voorzitters van de 29 raden van bestuur op een plenaire overlegsessie uit te nodigen.
- Maandelijks komt de coördinatieraad van algemeen directeurs bijeen om kwesties te bespreken die in de commissies grondig zijn voorbereid. Het centrale niveau kan deelnemen aan alle vergaderingen van de CORA en zijn commissies.
- Voor de adviezen aangaande onderwijsniveau- en onderwijsvormgebonden aangelegenheden worden de bestaande werkgroepen en commissies die centraal werden opgericht, opnieuw samengesteld met vertegenwoordigers van de scholengroepen.

- Wat het syndicale overleg en de syndicale onderhandelingen betreft over materies waar een van beide niveaus bevoegd zijn, vindt systematisch overleg plaats tussen het centrale niveau en het mesoniveau.

Zo ontstaat een permanente wisselwerking van ideeën, projecten, opdrachten en acties in nauwe samenwerking en overleg tussen de verschillende niveaus van het gemeenschapsonderwijs. De verwevenheid groeit en leidt tot meer wederzijds begrip en solidariteit. Dat komt niet alleen aan de scholengroepen als regionale inrichtende machten ten goede, het bevordert ook de eenheid van het onderwijsnet.

Campagnes

Om de naambekendheid bij het brede publiek te vergroten werd een actieve mediacampagne gevoerd met de slogan 'Dromen krijgen een kans'. Bovendien werden ouders aangesproken om een actieve rol te gaan spelen in het gemeenschapsonderwijs. Ze werden aangemoedigd om zich kandidaat te stellen voor de nieuwe schoolraden. De stafcel Communicatie werkte een volledige voorlichtingscampagne uit met informatiefolders, affiches en kleefstroken.

De website van het Gemeenschapsonderwijs

www.gemeenschapsonderwijs.be
of www.rago.be

Het Gemeenschapsonderwijs beschikt reeds lang over een eigen website. Die kreeg een grondige opknappbeurt: een nieuwe menustructuur werd ingevoerd waardoor de informatie beter toegankelijk is geworden.

*BS Marke, 'Het Open Groene':
Betrokkenheid maakt het verschil*

De BS Marke, de Middenschool 1 en het KA Kortrijk beschikten tot en met 2000 over één lokale schoolraad. 'Toen ons werd gevraagd een schoolraad per school in te richten, waren wij onmiddellijk enthousiast', zegt de directeur. 'Wij zitten immers geografisch erg verspreid en de belangen van een basisschool verschillen toch wel van die van een middenschool of een atheneum. Daarom informeerde ik alle ouders via een brief over wat er te gebeuren stond en nodigde ik de belangstellenden uit zich kandidaat te stellen voor de raad'. Vele ouders waren bereid hun verantwoordelijkheid op te nemen in de raad. Via een kleine verkiezingsprocedure brachten ongeveer 120 ouders hun stem uit. 'Dat is een uitstekende score', beklemtoont de directeur. 'Hier lopen 234 kinderen uit 152 gezinnen school. Uiteindelijk werden 3 ouders verkozen'. De directie van Het Open Groene heeft veel goede contacten met de ouders. 'Naast de gewone oudercontacten organiseren wij ook feestelijke momenten waarop wij de ouders en grootouders op een informele wijze kunnen ontmoeten. Ook in de vakanties staat de school open voor alle kinderen in de buurt. Op die manier kunnen mensen op een meer ongedwongen wijze kennis maken met wat wij te bieden hebben'. In amper drie jaar tijd groeide het aantal leerlingen aan van 167 tot 235. 'De verklaring voor die groei ligt bij de openheid: de ouders voelen zich betrokken bij wat hier gebeurt. Zij hebben ook inspraak. Dat maakt het verschil', besluit de directeur.

Communicatie met de instellingen

In de loop van 2000 sleutelde de stafcel Communicatie verder aan de elektronische communicatie met de instellingen...

- De website werd uitgebreid met een nieuwe rubriek 'implementatie bijzonder decreet': <http://www.rago.be/implem/indexnbd.html>.
- De startpagina 'nieuws' van de website werd gaandeweg ook efficiënter gebruikt. Een lijst van nieuwe publicaties, persmededelingen, activiteiten en standpunten werd toegevoegd. (http://www.rago.be/subpage_startpagina/bibliotheek/inventaris/index.htm).
- Alle afleveringen van triGOnaal werden via de website toegankelijk gemaakt. (<http://www.rago.be/trigo/triGOvoor.htm>).
- De dienst vatte ook het plan op een elektronische nieuwsbrief te ontwerpen en andere sectoren te helpen bij het plaatsen van teksten op de website.
- Ten slotte waakt de dienst over de kwaliteit van een aantal webpagina's met informatie van algemeen belang.

TriGOnaal

Begin 2000 kreeg de vertrouwde Nieuwsbrief een nieuwe naam: triGOnaal.

De naam refereert aan de drie bestuurslagen van het gemeenschapsonderwijs: het niveau van de onderwijsinstellingen, het niveau van de scholengroepen en het centrale niveau.

De nieuwsbrief richt zich vooral tot het niveau van de onderwijsinstelling. Het blad brengt onder meer informatie over vacatures, activiteiten van de Pedagogische Begeleidingsdienst en het navormingsaanbod.

Het is de bedoeling dat in iedere lerarenkamer altijd de recentste editie van triGOnaal ter inzage ligt.

Het opzet is alle ondersteunende informatie – zoals de leerplannen – enkel nog elektronisch te verspreiden.

Echt gevoelige informatie wordt via e-mail verstuurd. De papieren triGOnaal blijft bestaan en zal zich uiteindelijk beperken tot de aankondiging van nieuwe publicaties, omzendbrieven en berichten waarvan de teksten via de website kunnen worden geraadpleegd. In de komende maanden en jaren zal de papieren triGOnaal in ieder geval blijven informeren over de verdere evolutie en planning.

Binnen de centrale diensten

In 2000 kregen de leden van de Centrale Raad en de Directieraad de beschikking over middelen om via elektronische verbindingen van huis uit informatie te raadplegen en te behandelen. Voortaan ontvangen zij de administratieve stukken onder meer via e-mail.

In het gebouw aan de Jacques de Lalaingstraat 28 werd een nieuw netwerk geïnstalleerd. Het maakt gebruik van de nieuwste technologie:

- individuele UTP kabels (sterbekabeling)
- gebruikersverbindingen op 100 Mbps
- serververbindingen (backbone) op 1 Gbps

Documentatie

De sector Documentatie staat niet alleen open voor de centrale diensten, maar levert ook documentaire informatie aan scholengroepen, scholen en het onderwijsveld. Hij bood ook extra service. Dagelijks werden elektronische berichten verzonden aan de scholengroepen en pedagogisch adviseurs om hen te attenderen op interessante items uit het Belgisch Staatsblad, Vlaams Parlement en tijdschriftartikelen.

Wekelijks werd aan de scholengroepen, pedagogisch adviseurs, scholen en CLB's gesignaleerd wat er in het onderwijsveld nieuw was in verband met wet-, decreet- en regelgeving. Hierbij werd verwezen naar

de twee gespecialiseerde aanvulwerken, met name de Officieuze codificatie van de onderwijswetgeving en -reglementering en de Coördinatie van de omzendbrieven.

Sleutelen aan de spelregels voor een optimaal beleid

Wat het algemeen beleid betreft is het centrale niveau bevoegd voor overleg namens het gemeenschapsonderwijs met de overheid, met andere inrichtende machten en met andere instanties.

In 2000 werd behoorlijk wat gesleuteld aan de regelgeving voor het onderwijs. De centrale diensten van het Gemeenschapsonderwijs pleegden geregeld overleg met de overheid bij de beleidsvoorbereiding.

Met het oog op de onderhandelingen in sectorcomité X (onderwijs) werden voorstellen voor regelgeving geanalyseerd en indien nodig werden amendementen uitgeschreven. Dat was bijvoorbeeld het geval met het decreet over de dringende maatregelen betreffende het lerarenambt, het decreet betreffende het onderwijs-XII – Ensor en een aantal uitvoeringsbesluiten voor het decreet van 2 maart 1999 over het volwassenenonderwijs.

Ter voorbereiding van onderwijsdecreet XIII (mozaïekdecreet) werden diverse voorstellen geformuleerd.

In de inter-nettenwerkgroep Terbeschikkingstelling wegens Ontstentenis van Betrekking werd de basis gelegd voor een herziening van de terbeschikkingstelling, de reffectatie en de wedertewerkstelling.

Verscheidene initiatieven en projecten hadden vooral betrekking op de materie die de afdeling Onderwijsorganisatie behandelt. Om de personeelsformatie te berekenen van de scholen en de internaten van het buiten-

gewoon onderwijs van het Gemeenschapsonderwijs worden coëfficiënten of richtgetallen gehanteerd. Die zijn verschillend voor elk onderwijstype. Voor het onderwijstype 3, dat helemaal is afgestemd op kinderen met emotionele en/of gedragsmoeilijkheden, werden stappen ondernomen om de coëfficiënten aan te passen. Dat gebeurde zowel voor het internaat als voor het externaat in het buitengewoon basisonderwijs en het buitengewoon secundair onderwijs. Voor het buitengewoon basisonderwijs van het type 3 werd de coëfficiënt effectief opgetrokken van 0,7 tot 1,7 voor het paramedisch personeel. Voor het buitengewoon secundair onderwijs bleef de toestand ongewijzigd omdat de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) de voorstellen van het Gemeenschapsonderwijs niet heeft gevolgd.

Parallel met het bovengenoemde initiatief werden amendementen voorbereid op diverse decreten. Zo kon het ontwerpdecreet over de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs doelgericht worden bijgestuurd. Er waren ook correcties op bepaalde passages in het mozaïekdecreet met betrekking tot het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de internaten die verbonden zijn aan onze scholen voor buitengewoon onderwijs.

Het besluit van de Vlaamse regering betreffende de opvangcentra bleek eveneens voor verbetering vatbaar. Deze centra kampen met capaciteitstekorten en zijn doorgaans overbezet. Helaas is de vigerende regelgeving zo strikt, dat deze problemen op korte

termijn nauwelijks kunnen worden opgelost. Daarom werd een inter-nettenwerkgroep samengesteld die aanpassingen aan de regelgeving zal uitwerken en voorstellen.

De regelgeving betreffende het buitengewoon secundair onderwijs moet uitvoerig worden gescreend met het oog op een inventarisering van tekorten, hiaten en knelpunten. Dat is een prioriteit van de VLOR. Een werkgroep moet dat onderzoek zo snel mogelijk afronden.

In 2000 werkte het departement Onderwijs intensief verder aan de nieuwe kwalificatiestructuur van het buitengewoon secundair onderwijs. De afdeling Onderwijsorganisatie heeft een aantal informatievergaderingen met de directies belegd om het standpunt van het Gemeenschapsonderwijs voor te bereiden. Concrete resultaten worden pas volgend jaar verwacht.

Het Gemeenschapsonderwijs moest ook een standpunt bepalen in de kwestie van de modularisering van het buitengewoon secundair onderwijs. Modularisering is inderdaad onafwendbaar, maar het departement Onderwijs acht het enkel toepasbaar in de opleidingsvorm 3 vanaf de kwalificatiefase. Met de opleidingsvorm 3 wordt het buitengewoon secundair beroepsonderwijs bedoeld dat tot

doel heeft een algemene, sociale en beroepsvorming te geven. De kwalificatiefase begint vanaf het 4e jaar en geeft uitzicht op een kwalificatiegetuigschrift. Indien er een proefproject komt, zal het Gemeenschapsonderwijs zeker participeren. Momenteel wordt trouwens al geëxperimenteerd met het modulair systeem in het deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO).

In het kader van de ge-co-projecten werd in 2000 het project 8285/9 opgestart. Dat was gegroeid uit een driejaarlijks netoverstijgend project van het departement Onderwijs over samenwerkingsverbanden. Het departement Onderwijs besloot het project stop te zetten. De Centrale Raad daarentegen ging er wel mee door in het Gemeenschapsonderwijs en kende er zelfs een contingent van zes ge-co's aan toe. Een nieuwe stuurgroep zal dat project begeleiden.

In 2000 werd de basis gelegd voor een nieuwe BuO-commissie die in 2001 operationeel wordt. Deze commissie zal zich toeleggen op het beleidsvoorbereidende werk voor onze vertegenwoordigers in de VLOR. Ze zal werken rond jaarthema's die worden gekozen uit de prioriteitenlijst van de VLOR en ze zal visieteksten ontwikkelen over de specifieke doelgroepen in het buitengewoon onderwijs.

Vakbondsonderhandelingen en –overleg in het gemeenschapsonderwijs

In 1992 richtte de Vlaamse regering de basis-overlegcomités (BOC) en het tussenoverlegcomité (TOC) op. Die comités werden samengesteld voor de personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs. Vanaf 1 januari 2000 werden de structuren aangepast aan de nieuwe bestuursorganen in de drie nieuwe bestuursniveaus van het gemeenschapsonderwijs:

het lokaal niveau (directeur, school/CLB), het mesoniveau (scholengroep) en het centraal niveau.

In samenwerking met de vakbonden werd een eerste vormingsronde georganiseerd om de scholengroepen wegwijs te maken in die vernieuwde syndicale materies, procedures en structuren.

Administratieve diensten in omvorming

Door het bijzonder decreet voor het gemeenschapsonderwijs krijgt het centrale niveau andere bevoegdheden. Bepaalde taken die vroeger centraal werden uitgevoerd, zijn naar de scholengroepen overgeheveld. Daartegenover staat dat de taak van de administratie een veel meer ondersteunend karakter moet krijgen. De nieuwe taakomschrijving veroorzaakt onvermijdelijk diverse personeelsproblemen. Taken die mensen vele jaren lang met zorg en toewijding hebben uitgevoerd, verdwijnen. Ze worden vervangen door nieuwe taken die nieuwe competenties en vaardigheden vereisen. In 2000 was niet altijd duidelijk welke ondersteunende taken moeten worden opgenomen. Het nieuwe takenpakket zal geleidelijk moeten groeien uit de nog steeds intensieve wisselwerking tussen de scholengroepen en instellingen enerzijds en de administratieve diensten van het Gemeenschapsonderwijs anderzijds. Het managementondersteunend onderzoek zou daarover meer duidelijkheid moeten brengen. Wel werden dit jaar al een aantal juridische hinderpalen opgeruimd inzake personeelsformatie, uitstapregeling, overdracht en rechtspositie, zodat toch een eerste aanzet tot personeelsbeleid kon worden gegeven. Belangrijk daarbij is ook dat de personeelsleden vorming en opleiding krijgen als voorbereiding op de nieuwe taakinhouden.

Het managementondersteunend onderzoek vordert langzaam

Begin dit jaar besliste de Vlaamse minister van Onderwijs een managementondersteunende organisatiestudie te laten uitvoeren.

Het opzet van deze organisatiestudie was ambitieus. Behalve de structuur moesten ook de functies en taken van de centrale diensten van de Raad in kaart worden gebracht. Op basis van deze inventaris zou dan een nieuw organogram worden bepaald. Deze studie moest het mogelijk maken om sociaal verantwoorde begeleidingsmaatregelen vast te leggen om een teveel aan personeel weg te werken. Ten slotte werd ook gevraagd om de kwantitatieve en kwalitatieve personeelsbezetting vast te stellen.

Medio maart 2000 werd deze opdracht gegund aan PricewaterhouseCoopers.

Deze firma stelde een algemeen plan op voor de administratieve diensten van het centrale niveau. Dat betekende concreet: het aflijnen van het takenpakket conform het decreet, het identificeren van organisatieprocessen, het formuleren van een aangepaste organisatiestructuur, het bepalen van een nieuwe personeelsformatie en het voorstellen van een implementatieplan en begeleidingsmaatregelen.

Op 4 mei 2000 had een voorbereidend gesprek plaats tussen PricewaterhouseCoopers en de administrateur-generaal. Van meet af aan hebben de centrale diensten constructief meegewerkt met de onderzoekers. Alle eerdere initiatieven en studies werden ter beschikking gesteld en uitgebreid toegelicht. De interviewsessies met de afdelingshoofden, de leden van het Vast Bureau en de vertegenwoordigers van de vakorganisaties verliepen

vlot. De afdeling Logistiek verstreekte alle nodige personeelsgegevens. Buiten de administratie werden ook de algemeen directeurs actief ingeschakeld in diverse workshops.

Op 10 mei 2000 kwam de stuurgroep van het project voor het eerst samen. In juni 2000 werd de termijn voor de indiening van het eindrapport al overschreden. Maar PricewaterhouseCoopers, die het uitgangspunt inmiddels al had bijgesteld, besloot de studie van voor af aan te herbeginnen. Met maanden vertraging werd in september een eerste ontwerp van eindrapport voorgesteld dat door de stuurgroep werd verworpen. Hierna volgden diverse ontwerpversies en talrijke vergaderingen van de stuurgroep. Het finaal rapport werd pas op 20 december 2000 aan de minister van Onderwijs voorgesteld.

De minister bezorgde op 15 januari 2001 de tekst van het finaal rapport aan de voorzitter van het Gemeenschapsonderwijs, met het verzoek om een standpuntbepaling vanwege de Centrale Raad terzake.

De maandenlange vertraging van het onderzoek zette een rem op de goede werking van de centrale diensten. De reeds ingezette veranderingsprocessen werden stilgelegd. De verdere uitwerking ervan werd immers afhankelijk gemaakt van de resultaten van de studie. De geplande implementatie van een nieuw organogram voor september 2000 was onhaalbaar geworden. Duurzame herstructureringsmaatregelen bleven uit. Er werden dan ook een aantal overgangsmaatregelen getroffen om aan de meest acute personeelsnoden tegemoet te kunnen komen.

Een aanzet tot personeelsbeleid toch mogelijk

Enkele jaren al waren voor de administratieve diensten een aangepaste personeelsformatie en een uitstapregeling in het vooruitzicht gesteld. Op 14 april 2000 hechtte de Vlaamse regering haar definitieve goedkeuring aan de twee besluiten terzake. Ook moest er nog een besluit worden getroffen dat de overdracht regelde van de personeelsleden van de vroegere Argo naar de nieuw opgerichte instelling 'Gemeenschapsonderwijs'. Dat gebeurde op 28 augustus. De drie besluiten werken terug tot 1 april 1999. Toen ook de nieuwe rechtspositieregeling – het zogenaamde stambesluit VOI – op 1 oktober 2000 in werking trad, waren uiteindelijk

de grote juridische hinderpalen uit de weg geruimd om een personeelsbeleid te kunnen voeren.

Na een jarenlange blokkering van hun loopbaan zullen de personeelsleden dus de kans krijgen om te bevorderen binnen eenzelfde niveau of naar een hoger niveau. Het zal ook – zij het beperkte – statutaire personeelsaanwervingen mogelijk maken in de niveaus A en B (voor mensen uit het universitair en hoger onderwijs). Op deze wijze kan een eerste aanzet worden gegeven tot upgrading van het personeel.

Uitstapregeling

Anderzijds wordt het nu ook mogelijk personeelsleden te laten uitstappen, hen een zogenaamd ‘verlof voorafgaand aan de pensionering’ te geven. Dat is een eerste begeleidende maatregel bij de omvorming van de administratieve diensten. Vastbenoemde personeelsleden van 55 jaar of ouder kunnen tussen 1 november 2000 en 1 december 2003 uitstappen. Ze ontvangen dan 70 % van hun laatste salaris en verbinden er zich toe om met 60 op pensioen te gaan.

Van de 388 statutairen die op 1 november 2000 in dienst waren (228 in de centrale diensten en 160 in de regionale diensten), konden er 80 onmiddellijk genieten van de uitstapregeling. Dertien daarvan gingen effectief met verlof op 1 november en 1 december 2000. Tot 1 december 2003 kunnen nog eens 52 vastbenoemden uitstappen. In totaal komen 132 personeelsleden in aanmerking voor deze regeling. Zij zijn als volgt verdeeld over alle niveaus van de centrale diensten en regionale diensten:

NIVEAU	CENTRALE DIENST	REGIONALE DIENST	TOTAAL
A	13	13	29
B	2	0	2
C	27	37	64
D	16	7	23
E	7	7	14
TOTAAL	65	67	132

Meer dan ooit werd in het voorbije jaar aandacht besteed aan vorming en opleiding. De uitgaven voor de opleidingen bedroegen 3.877.533 frank. In totaal werd 678 maal een opleiding gevolgd en alle opleidingen samen namen 861 mandagen in beslag.

Op een gemiddeld personeelsbestand van 464 personeelsleden betekent dit 8.357 frank per persoon. Gemiddeld heeft ieder personeelslid 1,45 opleidingen gevolgd die iedere keer 1,84 dagen hebben geduurd.

Eenzijds werd het accent van de algemene opleidingsprojecten verlegd naar projecten die de polyvalentie van de medewerkers ten goede komen. Informaticaopleidingen en trainingen in communicatievaardigheden helpen de administratie bij hun ondersteunende taken, nu en in de toekomst.

Anderzijds kregen bepaalde groepen personeelsleden een specifieke herscholing. Zo werden de verificateurs getraind in Oracle Financials en dubbel boekhouden.

De opdrachthouder Vorming werkte een opleidingsverwerkingssysteem uit waarmee de organisatie van de opleidingen, het algemene opleidingsbeeld van de instelling en het individuele beeld van de personeelsleden worden bijgehouden. De personeelsleden werden ook gescreend op het niveau van hun kennis van de informaticatoepassingen om de opleidingen in de toekomst nog efficiënter te kunnen organiseren. Tot slot publiceerde hij een introductiebrochure over het Gemeenschapsonderwijs en een informatiebrochure over de relatie met de Vlaamse Gemeenschap en de andere onderwijsnetten

kerncijfers

Het gemeenschapsonderwijs is een vaste waarde in het onderwijs-landschap. Het waarborgt de vrije keuze en bouwt mee aan de onderwijsvernieuwing.

Het afgelopen werkjaar was zeker niet het meest rustige in de geschiedenis van het gemeenschapsonderwijs, maar ook nu weer slaagden vele gemotiveerde onderwijzers erin een belangrijke maatschappelijke opdracht waar te maken: zij garandeerden een kwalitatief hoogstaand onderwijs voor iederéén.

De positie van het gemeenschapsonderwijs in het onderwijslandschap

Van bepaalde onderwijsniveaus van het gemeenschapsonderwijs blijkt een sterk wervende kracht uit te gaan, terwijl andere niveaus hun leerlingcijfers net iets sneller zien dalen in vergelijking met andere netten. Er is geen reden tot euforie. Er is evenmin reden tot pessimisme. Het gemeenschapsonderwijs voorziet in een essentiële behoefte van onze samenleving. En het wil dat nog lang blijven doen.

OVERZICHTSTABEL VAN HET AANTAL SCHOLEN, INTERNATEN EN CLB'S	
INSTELLINGEN GEMEENSCHAPSONDERWIJS	AANTAL
<i>Gewoon basisonderwijs</i>	359
<i>Buitengewoon basisonderwijs</i>	36
<i>Buitengewoon secundair onderwijs</i>	19
<i>Voltijds secundair onderwijs</i>	246
<i>Deeltijds beroepssecundair onderwijs</i>	15
<i>Deeltijds kunstonderwijs</i>	15
<i>Onderwijs voor Sociale Promotie</i>	28
<i>Internaten (gewoon onderwijs)</i>	44
<i>Internaten (buitengewoon onderwijs)</i>	19
<i>Centra voor Leerlingenbegeleiding</i>	24

Voor een analyse van de leerlingcijfers baseren wij ons op de telling van 3 september voor het schooljaar 2000-2001 en op de tellingen van 1 februari voor de schooljaren 1996-1997 tot en met 1999-2000. Voor bepaalde onderwijsniveaus is het weinig zinvol de septembertelling te vergelijken met de februaritelling. Dat is bijvoorbeeld het geval voor het kleuteronderwijs, omdat een groot aantal kleuters pas ná september voor de eerste keer naar school gaat. Ook in het buitengewoon onderwijs (op alle niveaus) worden nog heel wat leerlingen na de spoedtelling ingeschreven. Voor de onderwijsniveaus waar de vergelijking met de februaritelling niet zinvol is, werken wij uitsluitend met de septembertelling. Wij gebruiken enkel de cijfers uit de Statistische Jaarboeken en de Bepaalde Statistische Telling van het departement Onderwijs.

Algemeen

In het schooljaar 2000-2001 volgden 157.475 leerlingen les in het gewoon en buitengewoon voltijds onderwijs van het gemeenschapsonderwijs. Deze cijfers zijn exclusief de Franstalige leerlingen en de leerlingen in de onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers.

Om de situatie van schooljaar 2000-2001 op een correcte wijze te kunnen vergelijken met die van vorig schooljaar en met die van de andere netten, wordt abstractie gemaakt van de leerlingen afkomstig uit de BS Spiere-Helkijn (overname op 1 september 2000) en de leerlingen uit de BSD en Henegouwen.

ALGEMEEN					
	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01
<i>Leerlingen</i>	159.184	159.317	157.831	156.894	156.468
<i>Marktaandeel</i>	14,62%	14,69%	14,61%	14,59%	14,57%

In vergelijking met het schooljaar 1996-1997 verloor het gemeenschapsonderwijs 2.716 leerlingen, dat is een daling van 1,71 %. De algemene trend in Vlaanderen bedraagt voor dezelfde periode: -1,13 %. De daling van de leerlingcijfers in het gemeenschapsonderwijs resulteert ook in een daling van het marktaandeel, hoewel het relatieve marktaandeel nagenoeg constant blijft. Dat wijst op stabiliteit binnen het gemeenschapsonderwijs.

Gewoon kleuteronderwijs

In het schooljaar 2000-2001 waren 27.625 kleuters ingeschreven in het gemeenschapsonderwijs, exclusief de Franstalige kleuters.

Om de situatie van schooljaar 2000-2001 op een correcte wijze te kunnen vergelijken met die van vorig schooljaar en met die van de andere netten, wordt abstractie gemaakt van de kleuters in de overgenomen school BS Spiere-Helkijn en de kleuters in de BSD en Henegouwen.

KLEUTERONDERWIJS					
	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01
<i>Leerlingen</i>	28.618	28.338	27.862	27.576	27.336
<i>Marktaandeel</i>	12,76%	12,96%	13,02%	13,06%	12,93%

In vergelijking met het schooljaar 1996-1997 verloor het gemeenschapsonderwijs 1.282 kleuters, dat is een daling van 4,48 %. Hiermee scoort het beter dan de algemene trend in Vlaanderen (-5,70 %). Het gevolg hiervan is dat het marktaandeel van het gemeenschapsonderwijs steeg ten opzichte van het schooljaar 1996-1997.

Gewoon lager onderwijs

In het schooljaar 2000-2001 volgden 54.579 leerlingen les in het gewoon lager onderwijs van het gemeenschapsonderwijs. Deze cijfers zijn exclusief de Franstalige leerlingen.

Om de situatie van schooljaar 2000-2001 op een correcte wijze te kunnen vergelijken met die van vorig schooljaar en met die van de andere netten, wordt opnieuw abstractie gemaakt van de leerlingen afkomstig uit de BS Spiere-Helkijn en de leerlingen uit de BSD en Henegouwen.

LAGER ONDERWIJS					
	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01
<i>Leerlingen</i>	52.454	52.992	53.479	53.984	54.047
<i>Marktaandeel</i>	13,32%	13,26%	13,21%	13,23%	13,23%

In vergelijking met het schooljaar 1996-1997 groeide het gemeenschapsonderwijs met 1.593 leerlingen, dat is een toename van 3,04 %. Hiermee blijft het onder de trend in Vlaanderen. Die bedraagt voor dezelfde periode +3,69 %. Het gevolg hiervan is dat het marktaandeel van het gemeenschapsonderwijs daalde ten opzichte van het schooljaar 1996-1997.

Gewoon secundair onderwijs

In het schooljaar 2000-2001 volgden 66.434 leerlingen les in het gewoon secundair onderwijs van het gemeenschapsonderwijs. Deze cijfers zijn exclusief de Franstalige leerlingen en de leerlingen in de onthaakklas voor anderstalige nieuwelingen.

Om de situatie van schooljaar 2000-2001 op een correcte wijze te kunnen vergelijken met die van vorig schooljaar en met die van de andere netten, wordt abstractie gemaakt van de leerlingen uit de BSD.

SECUNDAIR ONDERWIJS					
	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01
<i>Leerlingen</i>	70.803	69.861	68.087	66.695	66.281
<i>Marktaandeel</i>	16,40%	16,41%	16,21%	16,10%	16,00%

In vergelijking met het schooljaar 1996-1997 verloor het gewoon secundair onderwijs van het gemeenschapsonderwijs 4.522 leerlingen, dat is een daling van 6,39 %. Hiermee zit het sterk onder de trend in Vlaanderen. Die bedraagt -4,02 % ten opzichte van het schooljaar 1996-1997. Die daling resulteert in een verlies van marktaandeel.

De daling in het secundair onderwijs is het gevolg van een afnemend aantal leerlingen in de drie graden. In de eerste graad verloor het gemeenschapsonderwijs 954 leerlingen (-4,14 % in vergelijking met het schooljaar 1996-1997). Ter vergelijking: de trend in Vlaanderen bedraagt -1,02 %.

EERSTE GRAAD					
	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01
<i>Leerlingen</i>	23.022	22.256	21.923	22.148	22.068

In de tweede graad waren er 2.688 leerlingen minder (-11,06 % in vergelijking met het schooljaar 1996-1997). Ter vergelijking: de trend in Vlaanderen bedraagt hier -7,05 %.

TWEDE GRAAD					
	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01
<i>Leerlingen</i>	24.298	23.547	22.707	21.601	21.610

In de derde graad waren er 933 leerlingen minder (-4,02 % in vergelijking met het schooljaar 1996-1997). De trend in Vlaanderen bedraagt hier -3,93 %.

DERDE GRAAD					
	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01
Leerlingen	23.227	23.804	23.186	22.737	22.294

De daling manifesteert zich zowel in het ASO (-1.070 leerlingen of -5,66 % in vergelijking met 1996-1997) als het BSO (-1.995 leerlingen of -11,45 % in vergelijking met 1996-1997) en het TSO (-635 leerlingen of -6,17 % in vergelijking met 1996-1997). De daling doet zich niet voor in het KSO (+79 leerlingen of +8,65 % in vergelijking met 1996-1997).

LEERLINGEN					
	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01
ASO	18.889	18.749	18.017	17.667	17.819
TSO	10.297	10.271	10.127	9.801	9.662
BSO	17.426	17.308	16.689	15.832	15.431
KSO	913	1.023	1.060	1.038	992

Deze evolutie resulteert in een dalend marktaandeel voor het BSO en het TSO. Het aandeel ASO en KSO neemt toe.

MARKTAANDEEL					
	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01
ASO	16,13%	16,23%	16,00%	16,09%	16,26%
TSO	11,21%	11,23%	11,22%	11,03%	10,91%
BSO	23,03%	22,99%	22,56%	21,96%	21,73%
KSO	17,48%	19,99%	20,81%	21,55%	20,86%

Buitengewoon onderwijs

In het gemeenschapsonderwijs lopen dit schooljaar 432 kleuters school, exclusief de Franstalige kleuters.

Om de situatie van schooljaar 2000-2001 op een correcte wijze te kunnen vergelijken met die van de andere netten, wordt abstractie gemaakt van de leerlingen in de BSD.

BUITENGEWOON KLEUTERONDERWIJS					
	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01
<i>Leerlingen</i>	383	451	450	450	429

In vergelijking met het schooljaar 1996-1997 steeg het aantal kleuters in het gemeenschapsonderwijs met 46. Dat is een toename van 12,01 %. Hiermee zit het boven de trend in Vlaanderen. Die bedraagt -4,99 %.

In het buitengewoon lager onderwijs telt het gemeenschapsonderwijs dit schooljaar 5.036 leerlingen, exclusief de Franstalige leerlingen. Na abstractie van de BSD wordt dit:

BUITENGEWOON LAGER ONDERWIJS					
	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01
<i>Leerlingen</i>	4.053	4.454	4.682	4.877	5.006

In vergelijking met het schooljaar 1996-1997 is dit een toename met 953 leerlingen ofwel met 23,51 %. Het gemeenschapsonderwijs zit hiermee opnieuw boven de trend in Vlaanderen, die +14,57 % bedraagt.

Het buitengewoon secundair onderwijs van het gemeenschapsonderwijs telt dit schooljaar 3.369 leerlingen, exclusief de Franstalige leerlingen. Het BuSO heeft geen leerlingen in de BSD.

BUITENGEWOON SECUNDAIR ONDERWIJS					
	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01
<i>Leerlingen</i>	2.873	3.221	3.271	3.312	3.369

In vergelijking met het schooljaar 1996-1997 is dit een toename met 496 leerlingen ofwel met 17,26 %. De algemene trend in Vlaanderen bedraagt +0,95 %.

Het marktaandeel van het buitengewoon onderwijs van het gemeenschapsonderwijs stijgt over de hele lijn, zowel in het kleuteronderwijs, het lager onderwijs als het secundair onderwijs.

MARKTAANDEEL					
	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01
<i>Buitengewoon kleuteronderwijs</i>	22,22%	25,25%	25,82%	25,68%	26,19%
<i>Buitengewoon lager onderwijs</i>	18,43%	19,27%	19,51%	19,73%	19,87%
<i>Buitengewoon secundair onderwijs</i>	18,41%	20,50%	20,82%	20,87%	21,39%

Het niet-voltime onderwijs omvat het volwassenenonderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en het deeltijds beroepssecundair onderwijs. Voor de analyse van de cijfers van het deeltijds kunstonderwijs, het deeltijds beroepssecundair onderwijs en de internaten, baseren wij ons op de tellingen van 1 februari. Voor het onderwijs voor sociale promotie werken wij met de cijfers van de februari-telling voor de schooljaren 1995-1996 tot en met 1998-1999. Voor het schooljaar 1999-2000 hanteren wij de cijfers voor de referentieperiode van 1 september 1999 tot 31 januari 2000.

Wij gebruiken enkel de cijfers uit de Statistische Jaarboeken van het departement Onderwijs.

Onderwijs Sociale Promotie wordt volwassenenonderwijs (CVO)

Met het decreet volwassenenonderwijs werd het onderwijs voor sociale promotie grondig geherstructureerd. De cursisten worden voortaan op een andere manier geregistreerd dan tot en met het schooljaar 1998-1999 de gewoonte was. De telling op een bepaalde referentiedatum wordt in het modulair onderwijs vervangen door de telling tijdens een referentieperiode. Dat laat meer ruimte voor organisatorische flexibiliteit in de loop van een schooljaar. De herstructurering en de gewijzigde opvraging van de gegevens maken een vergelijking met vorige schooljaren erg moeilijk.

In het volwassenenonderwijs van het gemeenschapsonderwijs waren 53.334 cursisten ingeschreven in de referentieperiode van 1 september 1999 tot 31 januari 2000.

Om de situatie van schooljaar 1999-2000 op een correcte wijze te kunnen vergelijken met die van vorige schooljaren en met die van de andere netten, wordt abstractie gemaakt van de cursisten uit Henegouwen.

	OSP / CVO				
	95/96	96/97	97/98	98/99	99/00
<i>Cursisten</i>	30.586	31.772	38.165	42.266	53.228
<i>Marktaandeel</i>	21,99%	22,55%	26,06%	26,75%	28,48%

In vergelijking met het schooljaar 1995-1996 nam het aantal cursisten toe met 22.642, ofwel met 74,03 %. Hiermee zit het gemeenschapsonderwijs boven de trend in Vlaanderen. Die draagt voor dezelfde periode +34,35 %. De stijging resulteert in een groeiend marktaandeel voor het gemeenschapsonderwijs.

Deeltijds kunstonderwijs

Op 1 februari 2000 waren in het deeltijds kunstonderwijs van het gemeenschapsonderwijs 9.112 leerlingen ingeschreven.

DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS					
	95/96	96/97	97/98	98/99	99/00
<i>Leerlingen</i>	7.907	9.088	9.117	9.234	9.112
<i>Marktaandeel</i>	5,88%	6,72%	6,74%	6,68%	6,53%

In vergelijking met het schooljaar 1995-1996 nam het aantal leerlingen toe met 1.205, ofwel met 15,24 %. Hiermee zit het gemeenschapsonderwijs boven de trend in Vlaanderen.

Die bedroeg in dezelfde periode +3,65 %. Deze stijging resulteert in een groeiend marktaandeel voor het gemeenschapsonderwijs.

Deeltijds beroepssecundair onderwijs

Op 1 februari 2000 waren in het deeltijds beroepssecundair onderwijs van het gemeenschapsonderwijs 1.651 leerlingen ingeschreven.

DEELTIJDS BEROEPSSECUNDAIR ONDERWIJS					
	95/96	96/97	97/98	98/99	99/00
<i>Leerlingen</i>	1.564	1.552	1.682	1.615	1.651
<i>Marktaandeel</i>	29,82%	29,01%	29,50%	28,47%	28,84%

In vergelijking met het schooljaar 1995-1996 nam het aantal leerlingen toe met 87, ofwel met 5,56 %. Hiermee zit het gemeenschapsonderwijs onder de trend in Vlaanderen.

Die bedroeg in dezelfde periode +9,15 %. Het gevolg hiervan is dat het marktaandeel van het gemeenschapsonderwijs daalt.

Internaat krijgt uiteindelijk toch de status die het verdient

Aan de basisschool De Rijzende Ster van Kuurne is een internaat en opvangcentrum voor bijzondere jeugdzorg verbonden.

Na een administratieve strijd van meer dan vijf jaar krijgt het internaat finaal toch de speciale status die het al lang verdiende.

Jarenlang al zorgt deze instelling voor de opvang van tientallen door de rechter geplaatste kinderen.

Eindelijk erkent de overheid dat daarvoor ook een aangepaste omkadering nodig is, die ruimer is dan die van een gewoon internaat. Het ontwerpbesluit dat door de centrale diensten was uitgewerkt, wordt na enkele minimale aanpassingen eindelijk omgezet in een echt besluit van de Vlaamse regering.

Op 1 september kreeg dit dossier dat vele jaren bleef aanslepen eindelijk zijn beslag.

Internaten

In het kalenderjaar 2000 ressorteerden 44 internaten onder het gemeenschapsonderwijs. Het betreft:

- 37 gewone internaten verbonden aan een basisschool of secundaire school
- 3 autonome internaten, niet verbonden aan een onderwijsinstelling
- 4 tehuizen voor kinderen wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben

Deze internaten worden beheerd door 24 scholengroepen. Niet alle scholengroepen beschikken over een internaat.

Onderstaande tabel laat zien hoe de internaten waren verdeeld over de verschillende onderwijstypes, respectievelijk op 1 februari 2000 en 4 september 2000. Het gaat hier dus om gegevens over twee verschillende schooljaren.

	1-2-2000	4-9-2000
<i>BuLO</i>	626	601
<i>BuSO</i>	384	369
<i>Kleuter</i>	66	54
<i>BaO</i>	658	650
<i>SO</i>	1919	1887
<i>HO</i>	662	842
TOTAAL	4.315	4.403

Eind 1999 werd de werkgroep internaten weer opgestart. In 2000 vergaderde hij vier keer over de functiebeschrijving en akte van de beheerders, het statuut van de internaten, het optimaliseren van het gebruik van de internatinfrastructuur en de rekenplichtigheid in de autonome internaten.

De werkgroep is samengesteld uit vertegenwoordigers van de verschillende organen van de inrichtende macht. Hij is dus een bron van feedback voor de centrale diensten zowel als voor de instellingen.

Financiën

De nieuwe structuur die aan het Gemeenschapsonderwijs werd opgelegd in het bijzonder decreet van 14 juli 1998, is bepalend voor alle verdere ontwikkelingen. Dat geldt zeer zeker ook voor het financiële beleid.

Wat de werkingsmiddelen van de scholen betreft, klopte het financiële hart tot einde 1999 in de lokale raden en in de centrale administratie. De lokale raden waren verantwoordelijk en bevoegd voor de meeste uitgaven aangaande onderhoud, keukenwerking, personeel, verwarming, aankoop van didactisch en niet-didactisch materieel.

Via voorafnamen op de middelen van de lorgo's werd een de facto solidariteitsmechanisme in stand gehouden tussen de lokale raden onderling. Dankzij deze voorafnamen (tot max. 25 % van de middelen, maar in 1999 teruggebracht tot 10 %) konden grote projecten worden opgezet die de financiële draagkracht van een lokale raad ruim overstegen. Voorbeelden hiervan zijn de uitbouw van het leerlingenvervoer en de aankoop van dure CNC-gestuurde machines voor de richting mechanica...

Vanaf 2000 ligt het financiële zwaartepunt op het mesoniveau, de scholengroep dus. De rol van de centrale administratie wordt beperkt tot het opzetten van een systeem om de middelen te verdelen onder de scholengroepen en tot het consolideren van de verschillende boekhoudgegevens. Zodra dat is gebeurd, tekenen de scholengroepen een begroting uit waarover ze alle zeggingschap hebben. Uiteraard moet de budgettaire orthodoxie worden gerespecteerd, net als de regelgeving die is vastgelegd in het besluit van de Vlaamse regering van 6 juli 1999.

Het geheel wordt gecontroleerd door Arthur Andersen, een extern accountancybureau, bijgestaan door het verificatiekorps van de centrale administratie van het Gemeenschapsonderwijs.

Werkingsmiddelen en personeelsbudgetten

In 2000 ontvingen de scholengroepen ongeveer 4,8 miljard frank werkingsmiddelen, 158 miljoen voor het leerlingenvervoer en 315 miljoen voor onderhoud van gebouwen. Iedere scholengroep kon bovendien nog beschikken over middelen die ze zelf genereerde via haar keukenwerking en andere activiteiten.

Wat de middelen voor het personeel betreft, verandert er weinig. Het onderwijzend personeel zal nog steeds rechtstreeks betaald worden door het departement Onderwijs. Ook het vastbenoemd onderhoudspersoneel blijft van deze regeling genieten.

Het contractueel (administratief)meesters-, vak- en dienstpersoneel (AMVD-personeel) zal worden betaald door de scholengroep, wat ook zijn neerslag zal vinden in de boekhouding. Een scholengroep kan zelf instaan voor de loonberekeningen of kan daarvoor een beroep doen op een sociaal secretariaat.

Scholengroepen die zelf de lonen berekenen, kunnen zich laten bijstaan door de administratieve diensten die met de jaren heel veel kennis terzake hebben opgebouwd.

Financiële ontwikkelingen

Een overzicht van de financiële ontwikkelingen in alle geledingen van het Gemeenschapsonderwijs kan best worden opgemaakt aan de hand van de evolutie van de middelen in de laatste vier jaar. Door de invoering van de nieuwe structuur en het overschakelen op een bedrijfseconomische boekhouding zijn de cijfers niet altijd meer te vergelijken. Als indeling gebruiken we de verschillende geldstromen waarmee het departement Onderwijs het gemeenschapsonderwijs financiert.

Financiering van de onderwijsinstellingen

Het nieuwe bijzonder decreet confronteert het Gemeenschapsonderwijs met bijkomende en ingrijpende veranderingen in de bevoegdheidsverdeling tussen het lokale en centrale niveau. In de eerste plaats is dat de creatie van het mesoniveau, de scholengroep, waar het financiële hart van de scholen klopt.

Tabel 1 geeft een overzicht van de werkingsmiddelen die de onderwijsinstellingen van het Gemeenschapsonderwijs ontvangen. Omdat in deze werkingsmiddelen ook de middelen voor het administratief personeel en het onderhoudspersoneel zijn verrekend, werd eveneens de tegenwaarde vastbenoemd (A)MVD-personeel opgenomen.

TABEL 1. WERKINGSMIDDELEN LORGO'S / DAB'S (IN MILJOEN FRANK)				
	1997	1998	1999	2000
<i>Dotaties</i>	4.743,40	4.758,50	4.637,00	4.797,50
<i>AMVD-personeel</i>	2.311,90	2.089,70	1.953,90	1.760,00
TOTAAL	7.055,30	6.848,20	6.590,90	6.557,50

opmerking: Vanaf 1 jan. 2000 hebben de scholengroepen ook beschikking over middelen voor kleine infrastructuurwerken. Deze bedroegen in 2000 als vastleggingsmachtiging 419,6 miljoen frank. Het ordonnanceringskrediet hierop was 190,6 miljoen frank.

Er is duidelijk een tegengestelde evolutie aan de gang tussen de dotaties en de tegenwaarde van het AMVD-personeel. Vooral de daling van dit laatste zal zwaar doorwegen op de beschikbare middelen van het Gemeenschapsonderwijs. In vier jaar tijd is de loonmassa van dit personeel gedaald met 24 % of 552 miljoen frank. De compensatie voor dit verlies is beperkt tot 13,5 % van de werkingsmiddelen in het basisonderwijs en tot 56 % van de werkingsmiddelen in het secundair onderwijs, voor zover het gaat om volledige afvloeiingen. Het beeld wordt nog negatiever zodra ook de vervroegde uitstapregeling (TBS 55+) in rekening wordt gebracht. De resterende loonkosten van 56 % blijven dan ten laste van het budget zonder dat een school kan beschikken over deze arbeidskrachten.

Momenteel wordt deze afvloeiingsregeling nog enigszins gecompenseerd door de stromen van extra middelen die in het onderwijs worden gepompt. Het effect hiervan is het grootst in 1999 en 2000. Het totale effect van de daling van de werkingsmiddelen in het Gemeenschapsonderwijs zal pas echt zwaar gaan doorwegen vanaf 2001. Het zal er dus op aankomen structureel te anticiperen om ook in de komende jaren een kwaliteitsvol onderwijs te kunnen aanbieden.

Voor het begrotingsjaar 2000 werd uitgegaan van een volledig nieuw intern dotatieberekeningsstelsel dat nauwer aansluit bij het stelsel dat de Vlaamse Gemeenschap toepast. Daar worden de werkingsmiddelen steeds vaker verdeeld pro rata van het aantal regelmatige leerlingen.

Bovendien wordt voor de interne verdeling niet langer uitgegaan van de totaliteit van de werkingsmiddelen binnen het gemeenschapsonderwijs. De verdeling onder de scholengroep gebeurt nu per onderwijsniveau (in begrotingstermen: de basisallocaties BaO, BuBaO, SO en BuSO). Hoe de werkingsmiddelen uiteindelijk binnen de scholengroepen worden aangewend, is een beslissing van de Raad van Bestuur.

Ontwikkelingen binnen de lorgo's en DAB's

De jaarrekeningen van 1998 van de lorgo's werden goedgekeurd op 8 juli 1999. De rekeningen van het begrotingsjaar 1999 werden door de Centrale Raad goedgekeurd op 31 augustus 2000.

TABEL 2. ONTWIKKELING VAN DE SALDI VAN LORGO'S / DAB'S (IN MILJOEN FRANK)

	1996	1997	1998	1999
<i>Sectie 1 - Intendance</i>	340,80	390,90	404,20	307,30
<i>Sectie 1 - Andere</i>	417,20	507,00	609,40	531,90
<i>Sectie 2 - Kapitaal</i>	274,70	192,40	187,90	122,70
<i>Sectie 3 - Reservefonds</i>	367,00	336,00	336,00	71,50
<i>Sectie 4 - Gebouwen</i>	445,30	477,90	427,00	242,70
<i>Sectie 5 - Nascholing</i>	0,00	19,70	32,30	36,80
TOTAAL	1.845,00	1.923,90	1.996,80	1.312,90

In tegenstelling tot voorgaande jaren zien we een grote daling van de onbelaste saldi in de lokale raden in 1999. Veel heeft te maken met de wil om te anticiperen op mogelijke opmerkingen van de onderwijsinspectie en de onzekerheid om als school in de grotere mesostructuur naast de investeringsgelden te grijpen.

Positief is wel dat deze gelden niet zijn gegaan naar structurele uitgaven zoals het aanwerven van bijkomend personeel. Dit had evenwel gekund wanneer men de ontwikkeling bekijkt van het aantal vastbenoemde MVD-personeelsleden. Er blijkt geen evenredig aantal contractuele personeelsleden te zijn aangeworven om te compenseren voor de daling in het vastbenoemde kader.

TABEL 3. MVD-PERSONEEL IN DE ONDERWIJSINSTELLINGEN, EXCL. CLB (IN MILJOEN FRANK)

	1995	1996	1997	1998	1999
<i>Vastbenoemd</i>	1.799,00	1.733,00	1.665,60	1.478,80	1.343,60
<i>Contractueel</i>	1.699,20	1.691,20	1.598,40	1.622,70	1.679,70
TOTAAL	3.498,20	3.424,20	3.264,00	3.101,50	3.023,30

Gegevens over de begrotingsopmaak 2000 van de scholengroepen zijn nog niet beschikbaar. Een geconsolideerde rekening van de scholengroepen en de centrale administratie zal pas einde september 2001 voorhanden komen.

Investerings in schoolgebouwen

De middelen voor investeringen in schoolgebouwen zijn samengesteld uit de toegekende vastleggingsmachtigingen van het departement Onderwijs, de ontvangsten uit verkoop en verhuur en andere eigen middelen (intresten).

TABEL 4. MIDDELEN 1989 - 2000 (IN MILJOEN FRANK)

HERKOMST	MIDDELEN	% AANDEEL
<i>Departement Onderwijs (incl. VM)</i>	<i>11.385,91</i>	<i>77,20</i>
<i>Verkopen van schoolgebouwen</i>	<i>1.715,90</i>	<i>11,63</i>
<i>Verhuringen en andere</i>	<i>327,30</i>	<i>2,22</i>
<i>Aanwending eigen middelen</i>	<i>1.319,40</i>	<i>8,95</i>
TOTAAL	14.748,51	100,00

Uit de tabel blijkt dat sinds het Gemeenschapsonderwijs een autonome instelling werd er jaarlijks gemiddeld slechts 1,2 miljard frank aan investeringskredieten kon worden besteed.

Zoals in het verleden werden ook in het jaar 2000 belangrijke inspanningen geleverd om goedgekeurde bouwplannen effectief te realiseren. Toch blijft er een enorme nood aan bijkomende middelen om de veroudering van het gebouwenpatrimonium tegen te gaan.

Dat kan gemakkelijk worden aangetoond aan de hand van de vervangingswaarde van de schoolgebouwen van het gemeenschapsonderwijs. Die bedraagt 135,2 miljard frank. Dit is de huidige totale bruto-oppervlakte van 3.200.638 m² vermenigvuldigd met de actuele nieuwbouwwaarde van 42.240 frank per m².

Voor onderhouds- en instandhoudingswerken is er volgens internationale normen een jaarlijks bedrag vereist van 1 tot 2 procent van de vervangingswaarde. Voor het gemeenschapsonderwijs betekent dit dus tussen de 1,35 en 2,7 miljard frank per jaar. In werkelijkheid echter schreef de Vlaamse regering voor deze begrotingspost slechts 315 miljoen frank in.

Ook voor nieuwbouw en vernieuwbouw – de vervangingsinvesteringen – zijn de laatste jaren veel te weinig kredieten vastgelegd. Past men de eigen boekhoudnormen van de Vlaamse regering toe (besluit van 6 juli 1999 betreffende de bedrijfseconomische boekhouding), die voor gebouwen een afschrijving over maximum 33 jaar bepalen, dan zou het gemeenschapsonderwijs jaarlijks 4,1 miljard frank aan nieuw- en vernieuwbouwkredieten moeten ontvangen. In werkelijkheid is er dit jaar voor deze post slechts 1,1 miljard frank vastgelegd. Dit betekent een jaarlijks tekort van 3 miljard frank.

Die desinvestering in de schoolgebouwen door een gebrek aan financiële middelen is al verscheidene jaren aan de gang. De schoolgebouwen zijn bovendien over het algemeen erg verouderd. Daarom is het wenselijk het investeringsniveau in de komende jaren zelfs nog wat hoger te leggen dan de benodigde 4,1 miljard frank.

Pedagogische Begeleidingsdienst

Het was steeds een beleids optie van het Gemeenschapsonderwijs om extra inspanningen te leveren voor de werking van de Pedagogische Begeleidingsdienst. De centrale administratie reserveerde steeds een deel van de eigen middelen als aanvulling bij de gewone beschikbare middelen voor de intensieve systematische begeleiding van scholen. Zo wordt de dotatie van 21,1 miljoen frank van de Vlaamse Gemeenschap ieder jaar vanuit de administratie aangevuld om eventuele tekorten weg te werken.

TABEL 5. WERKING PEDAGOGISCHE BEGELEIDINGSDIENST (IN MILJOEN FRANK)

	WERKING	ADM. PERSONEEL	GEDETACHEERDEN (RAMING)	TOTAAL
1991	0,20	0,00	0,00	0,20
1992	7,30	0,70	0,00	8,00
1993	10,60	1,80	2,70	15,10
1994	10,80	1,60	8,10	20,50
1995	19,20	2,10	13,70	35,00
1996	13,80	3,30	22,10	39,20
1997	18,34	5,13	15,21	38,68
1998	17,60	5,10	17,30	40,00
1999	13,90	3,50	10,50	27,90
2000	14,10	3,50	11,20	28,80
TOTAAL	125,84	26,73	100,81	253,38

In 1999 en 2000 zijn er verschillende pedagogische begeleiders afgevoerd (wegens pensioen of overschakeling op andere taken). Hierdoor is de personeelsbezetting van de Pedagogische Begeleidingsdienst enorm gedaald. De vacatures konden niet dadelijk worden ingevuld. Dat heeft dan uiteraard ook weer repercussies op de werkingskosten van de dienst. De daling is echter niet structureel. De vervangingsprocedure voor de afgevoerde personeelsleden loopt en is gekoppeld aan het beleidsplan dat werd opgesteld voor de periode 2001-2003.

Administratieve diensten

In 2000 werden een aantal juridische hinderpalen weggewerkt die al geruime tijd een actief personeelsbeleid in de weg stonden. De Vlaamse regering legde de personeelsformatie – voorlopig – vast op 439 eenheden (14 april). Tegelijk keurde ze de uitstapregeling goed. Ook regelde ze de overdracht van de personeelsleden van de vroegere Argo naar de nieuwe instelling ‘Gemeenschapsonderwijs’ (28 augustus). Ten slotte trad op 1 oktober 2000 de nieuwe rechtspositieregeling – het zogenaamde stambesluit VOI – in werking.

Aldus konden in het vierde kwartaal een aantal beslissingen betreffende het personeel worden voorbereid. Een beperkt aantal wervingen zal worden doorgevoerd en de personeelsleden zullen uiteindelijk de kans krijgen om statutair te bevorderen binnen het niveau of naar een hoger niveau.

Weliswaar is dat alles doorkruist door de nieuwe bevoegdheidsverdeling die ertoe moet leiden dat de taken binnen de administratie worden herschikt en de personeelsformatie verder wordt afgeslankt. Om dit te operationaliseren bestelde de minister van Onderwijs begin dit jaar een managementondersteunende studie. De firma PricewaterhouseCoopers leverde haar eindrapport in op 20 december 2000. Pas volgend jaar zullen hieruit conclusies kunnen worden getrokken.

Intussen neemt het personeelsbestand verder af. Daardoor is er de laatste jaren een tekort aan vooral hoger geschoold technisch personeel. Om die toestand te verhelpen werden er in 1998 contractuele technici aangeworven. In 2000 werd hun contract verlengd.

Tabel 6 geeft de evolutie van het personeelsbestand weer vanaf 1 januari 1997.

TABEL 6. ONTWIKKELING VAN HET PERSONEELSBESTAND (IN AANTAL PERSONEN)							
	1 JAN. 97	1 JAN. 98	1 JAN. 99	1 JAN. 00	1 JAN. 01	VERSCHIL 01-00	VERSCHIL 01-97
<i>Vastbenoemden</i>	445	431	410	395	382	-13	-63
<i>Contractuele arbeiders</i>	36	35	35	34	33	-1	-3
<i>Contractuele bedienden</i>	10	24	34	30	36	6	26
<i>Geco 7184</i>	6	5	6	6	5	-1	-1
<i>Opdrachthouders</i>	2	1	1	1	1	0	-1
<i>Gedetacheerden</i>	8	8	7	6	7	1	-1
TOTAAL	507	504	493	472	464	-8	-43

Het centrale niveau van het Gemeenschapsonderwijs samengevat

Omdat het Gemeenschapsonderwijs sedert 1 januari 2000 een bedrijfseconomische boekhouding moet voeren, is het niet langer mogelijk te vergelijken met de balansen die in het verleden op basis van de kasboekhouding werden opgemaakt. Ook het opnemen van de verschillende soorten activa in de balans heeft voor zeer belangrijke wijzigingen gezorgd.

In onderstaande tabel vindt u de beginbalans van de centrale administratie op 1 januari 2000.

BEGINBALANS 1 JANUARI 2000			
ACTIEF		PASSIEF	
<i>Vastliggend actief</i>	22.718.086.424	<i>Patrimonium</i>	22.717.474.444
<i>Vorderingen > 1 jaar</i>	3.400.000	<i>Reserves</i>	1.872.743.765
<i>Voorraden</i>	54.198	<i>Voorzieningen</i>	0
<i>Vorderingen ≤ 1 jaar</i>	80.600.738	<i>Schulden > 1 jaar</i>	507.391
<i>Geldbeleggingen</i>	150.000.000	<i>Schulden ≤ 1 jaar</i>	56.806.407
<i>Liquide middelen</i>	1.695.390.647	<i>Overlopende rekeningen</i>	0
<i>Overlopende rekeningen</i>	0		
TOTAAL ACTIEF	24.647.532.007	TOTAAL PASSIEF	24.647.532.007

Infrastructuur

Behoorlijk wat bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn van de centrale administratie overgeheveld naar de scholengroepen. Voortaan moeten ze bijvoorbeeld zelf instaan voor het onderhoud van gebouwen, voor bepaalde infrastructuurwerken, voor het huren en verhuren van ruimten en voor de organisatie van het leerlingenvervoer. Om de transfer van de bevoegdheden zo rimpelloos mogelijk te laten verlopen, werden duidelijke afspraken gemaakt en werd een degelijke begeleiding opgezet.

Middelen voor infrastructuur

De Centrale Raad beheert de onroerende goederen van het Gemeenschapsonderwijs als ‘naakte eigenaar’. De scholengroepen beheren deze gebouwen als vruchtgebruiker afhankelijk van hun onderwijsbevoegdheid. Voor de schooldomeinen die niet door een scholengroep worden gebruikt en waarvan het beheer werd overgedragen aan de Centrale Raad, is hij niet enkel beheerder maar ook gebruiker.

De scholengroepen zijn verantwoordelijk voor het onderhoud van de gebouwen die ze gebruiken. Indien nodig kunnen ze ook kleine infrastructuurwerken laten uitvoeren om de gebouwen geschikt te maken voor specifieke toepassingen. Deze werkzaamheden mogen niet meer kosten dan 2,5 miljoen frank exclusief BTW.

De uitvoering van grote infrastructuurwerken (nieuwbouw, moderniseringswerken en geschiktmakingswerken voor meer dan 2,5 miljoen frank) en de aankoop van zware didactische apparatuur blijft een decretale verantwoordelijkheid van het centrale niveau.

In 2000 werd voor het eigenaarsonderhoud 315 miljoen frank (dotatie Vlaamse Gemeenschap) onder de scholengroepen verdeeld. Dat gebeurde op basis van de reële oppervlakte die de scholengroepen gebruiken (gecorrigeerd met coëfficiënten die rekening houden met de staat van de gebouwen enz.).

Voor de uitvoering van kleine infrastructuurwerken werd een vastleggingsmachtiging van 419,6 miljoen frank gereserveerd voor de scholengroepen. Voor de verdeling van dat krediet onder de scholengroepen werd een sleutel gehanteerd die rekening houdt met de fysische normen (de oppervlakte waarover de scholengroep maximaal mag beschikken op basis van zijn leerlingenaantal en lestijdenpakket). Zo worden de scholengroepen aangezet om hun patrimonium zo rationeel mogelijk te gebruiken.

Voor de uitvoering van nieuwbouwwerken en grote infrastructuurwerken, inclusief zware didactische apparatuur, waren in 2000 volgende middelen beschikbaar:

MIDDELEN VOOR INFRASTRUCTUUR (IN MILJOEN FRANK)	
<i>Vastleggingsmachtiging inclusief bijkomende middelen</i>	<i>762,1</i>
<i>Overdracht machtiging 1999 naar 2000</i>	<i>27,3</i>
<i>Middelen uit verkopen en verhuringen</i>	<i>175,6</i>
<i>Andere eigen middelen</i>	<i>96,1</i>
TOTAAL	1061,1

De planning grote infrastructuurwerken werd door de Centrale Raad als volgt opgemaakt:

1. In de werkgroep infrastructuur, met vertegenwoordigers van de centrale administratie en de scholengroepen, werden criteria vastgelegd aan de hand waarvan de noden in de scholengroepen moesten worden gerangschikt.
2. Op basis van deze criteria bepaalden de scholengroepen hun prioritaire noden.
3. Uit de voorstellen van de scholengroepen werd in de werkgroep infrastructuur een lijst samengesteld van prioritaire projecten, die vervolgens ter goedkeuring werd voorgelegd aan de Centrale Raad.

Wat de zware didactische apparatuur betreft, werden CNC-machines aangekocht voor een bedrag van 78.607.650 frank. Deze aankoop werd binnen een zeer korte termijn verwezenlijkt. Daarnaast werd een regeling uitgewerkt voor toekomstige aankopen van zware didactische apparatuur (apparatuur die essentieel is voor de uitvoering van het leerplan van de betrokken opleiding en die omwille van de kostprijs en het solidariteitsprincipe best op het centrale niveau wordt aangekocht). Hierbij wordt ervan uitgegaan dat deze aankopen in principe enkel betrekking hebben hetzij op gehele projecten, hetzij op unieke studierichtingen.

Om zoveel mogelijk voordeel te halen uit het centrale beheer van de middelen, koos de Centrale Raad voor een procedure waarin ook de Pedagogische Begeleidingsdienst wordt betrokken. Deze dienst moet uit de geïnventariseerde noden van de scholengroepen pakketten distilleren die centraal kunnen worden aangekocht.

Sinds 1 januari 2000 zijn de scholengroepen bevoegd voor het huren van schoolgebouwen. Onder bepaalde omstandigheden kunnen zij ook schoolgebouwen verhuren voor een periode niet langer dan 9 jaar. Aangezien deze bevoegdheid nu ook aan de scholengroepen wordt overgedragen, besloten de centrale diensten meteen alle bestaande huur- en verhuurcontracten afgesloten voor 1 januari 2000, naar de scholengroepen te transfereren. Parallel hiermee werden strikte richtlijnen uitgewerkt met betrekking tot het huren en verhuren. De bedoeling hiervan is de scholengroepen maximaal te ondersteunen en ze bewust te maken van het belang van een rationeel beheer van het patrimonium.

Wat de bestaande huurcontracten betreft, betaalt het centrale niveau van het Gemeenschapsonderwijs het deel van de huurprijs boven één miljoen frank terug aan de scholengroep. Die regeling geldt ook voor de huurcontracten die de scholengroepen zelf afsluiten, mits de (Centrale) Raad zich vooraf bereid heeft verklaard een deel van de huurprijs terug te betalen.

Wat de verhuringen betreft, geldt de volgende regeling:

1. Een scholengroep kan autonoom een gedeelte van een schooldomein verhuren en de opbrengst incasseren.
2. Indien een schooldomein volledig leeg komt te staan, moet het weer worden beheerd door de (Centrale) Raad die vanaf dan instaat voor het onderhoud. De scholengroep kan nog gedurende drie jaar een gedeelte van de opbrengst blijven ontvangen (huurgeld na aftrek onderhoudskosten).

De scholengroepen ontvangen ook een belangrijk deel van de opbrengst van de verkoop van onroerende goederen.

1. De scholengroepen ontvangen een bijkomend budget voor kleine infrastructuurwerken. Dat kan in principe oplopen tot onderstaande bedragen, zij het dat het bedrag ook beperkt wordt tot maximum 20 % van de dotatie 'eigenaarsonderhoud' en 'kleine infrastructuurwerken' van dat jaar.

BIJKOMEND BUDGET SCHOLENGROEPEN

VERKOOPPRIJS

<i>tot 1.000.000</i>	<i>= verkoopprijs</i>
<i>1.000.001 tot 5.000.000</i>	<i>1.000.000</i>
<i>vanaf 5.000.000</i>	<i>20% verkoopprijs</i>

2. De raad van bestuur van de scholengroep kan ten belope van 80 % van het resterende gedeelte voorstellen formuleren om via nieuwbouw en/of grote infrastructuurwerken de reële en prioritaire noden in de scholengroep qua infrastructuur te lenigen.

Deze voorstellen moeten leiden tot rationalisatie en/of verhoging van de functionaliteit van de onroerende infrastructuur binnen de scholengroep.

Het resterende gedeelte wordt vanuit het solidariteitsprincipe centraal beheerd en bestemd.

Concepten van schoolgebouwen

Een werkgroep bestaande uit architecten, pedagogen en onderwijzend personeel van het Gemeenschapsonderwijs werkt aan een leidraad voor de bouw of vernieuwbouw van schoolgebouwen die stroken met de huidige pedagogische opvattingen. Voor het bijzonder onderwijs en meer bepaald de internaten zijn de richtlijnen nagenoeg klaar. Bij de nieuwbouw van een internaatsgebouw in Heverlee wordt nu al getracht de nieuwe inzichten in de praktijk te brengen.

Ondersteuning van de scholengroepen

Wat infrastructuurwerken betreft, heeft de centrale administratie diverse scholengroepen op allerlei vlakken ondersteund.

Vertrouwd maken met de nieuwe bevoegdheden

Sinds 1 januari 2000 zijn de scholengroepen bevoegd voor tal van taken die voorheen op het centrale niveau werden afgehandeld. Daarom werd het 'draaiboek eigenaarsonderhoud en kleine infrastructuur' opgesteld om scholengroepen te helpen bij het opmaken van bestekken.

Er werden ook aangepaste bestekken opgemaakt om de scholengroepen in de mogelijkheid te stellen de werken aan elektriciteit en centrale verwarming te laten uitvoeren via zogeheten 'stockaanbestedingen'. Dat zijn aanbestedingen waarbij de inschrijvers er zich toe verbinden om binnen een bepaalde termijn alle werken uit te voeren die door de opdrachtgever worden besteld, en dit tegen de prijzen en voorwaarden vermeld in het bestek van de stockaanbesteding.

Omdat de scholengroepen voortaan zelf – gedeeltelijk – bevoegd zijn voor het leerlingenvervoer, werd een cursus opgesteld voor de chauffeurs en de verantwoordelijken voor het leerlingenvervoer. De scholengroepen kunnen evenwel nog steeds rekenen op de ondersteuning van de centrale administratie met betrekking tot het leerlingenvervoer.

De centrale aankoop van autobussen (73 bussen) waarvoor de procedure werd opgestart in 1999, werd in 2000 verder afgehandeld. Het gaat hier om de keuringen, de voorlopige oplevering en de overdracht van de bussen aan de scholengroepen. Heel wat scholen(groepen) maakten van de mogelijkheid gebruik om hun oude schoolbus via de centrale administratie te verkopen.

Gerichte adviezen

De infrastructuurafdelingen verstrekten technisch en administratief advies over de uitvoering van kleine infrastructuurwerken aan alle scholengroepen die erom verzochten.

Ook inzake VGV en milieu kregen de scholengroepen adviezen over de toepassing van de reglementering, het opmaken van bestekken en het opvolgen van werken (veiligheidswerken, asbest- en askarelsaneringen).

Om deze logistieke steun te kunnen aanhouden werden diverse databanken – onder andere de energiedatabank en de patrimoniumdatabank – verder ontwikkeld en up-to-date gehouden.

Samenwerking met IVAH

(Investeringsdienst van de Vlaamse Autonome Hogescholen)

De Vlaamse autonome hogescholen konden in 2000 nog steeds rekenen op een aparte vorm van ondersteuning. Conform het hogeschooldecreet werd met de Investeringsdienst van de Vlaamse autonome hogescholen een protocolakkoord afgesloten. Daarin is bepaald dat de bestekken en de gunningdossiers van werken die gefinancierd worden met middelen van de IVAH, door de administratie van het Gemeenschapsonderwijs worden geadviseerd.

| Deel 3: structuur van het Gemeenschapsonderwijs |

structuur

Structuur van het Gemeenschapsonderwijs

CENTRAAL NIVEAU:

het Gemeenschapsonderwijs (heette tot 31 maart 1999 'Argo')

Bestuursorganen:

Raad van het Gemeenschapsonderwijs

Mandaat voor 4 jaar. Wordt samengesteld in januari 2003 en bestaat uit 15 stemgerechtigde leden:

- 5 leden verkozen door schoolraden (ouders en gecoöpteerden)
 - 5 leden verkozen door directeurs en schoolraden (personeel)
 - 3 leden aangeduid door universiteiten
 - 2 leden aangeduid door autonome hogescholen
- en de afgevaardigd bestuurder (raadgevende stem)

Tot 31-12-2002 is de huidige Centrale Raad nog bevoegd.

Bevoegdheden*:

- Algemeen beleid:
 - bewaking van de grondwettelijke waarborgen (onder meer vrije keuze van onderwijs)
 - algemene kwaliteitszorg
 - ondersteuning van scholen en scholengroepen
 - vaststellen van criteria voor verdeling middelen voor investeringen en grote infrastructuurwerken

Afgevaardigd bestuurder

Mandaatfunctie voor onbepaalde duur. Wordt aangesteld door de Raad in januari 2003.

Bevoegdheden*:

- Dagelijks beheer en beleid
- Leiding van de centrale administratie

REGIONAAL NIVEAU:

Scholengroep geografisch samenhangend. verkreeg zijn bevoegdheden op 1 januari 2000.

Bestuursorganen:

Algemene vergadering

Werd de eerste keer samengesteld in januari 2000 en bestaat voorlopig uit:

- Voorzitter (= voorzitter raad van bestuur)
- 2 leden per lokale raad (na 31-03-2002: per schoolraad)

Bevoegdheden*: • Bekrachtiging begroting en jaarrekening

Raad van bestuur

Mandaat van 4 jaar. Werd de eerste keer samengesteld in januari 2000 en bestaat tot 31-03-2002 uit de voorzitters van de vroegere lokale raden. Daarna is de samenstelling:

- 6 leden verkozen door de schoolraad
- 3 leden gecoöpteerd op voorstel van het college van directeurs en de algemeen directeur (raadgevende stem)

Bevoegdheden*: • Algemeen beleid

- Pedagogisch beleid
- Personeelsbeleid
- Materieel en financieel beleid

College van directeurs (alle directeurs van de scholengroep).

Trad in werking op 1 april 1999. De directeur CLB nam zijn mandaat op per 1 september 2000.

Bevoegdheden*: • Voorbereiding vergaderingen raad van bestuur

- Uitvoering beslissingen raad van bestuur

Algemeen directeur (schooldirecteur aangewezen door raad van bestuur).

Werd aangesteld in januari 2000.

Bevoegdheden*: • Dagelijks bestuur van de scholengroep

LOKAAL NIVEAU:

School

Bestuursorganen:

Directeur

Nam zijn nieuwe bevoegdheden op per 1 januari 2000.

Bevoegdheden*: • Pedagogische organisatie van de school

Schoolraad

Mandaat van 4 jaar (behalve OSP en DKO: 2 jaar). Wordt samengesteld op 1 april 2001 en bestaat uit 8 stemgerechtigde leden:

- 3 ouders (verkozen)
- 3 personeelsleden (verkozen)
- 2 gecoöpteerde leden uit de sociale, economische, culturele milieus en de directeur (raadgevende stem)

Bevoegdheden*: • Advies en overleg

* Voor de volledige opsomming van de bevoegdheden verwijzen we naar het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs (BDGO)

Centrale Raad en Vast Bureau

Centrale Raad*

De Centrale Raad is het centrale bestuursorgaan van het Gemeenschapsonderwijs. De huidige Centrale Raad werd geïnstalleerd op 1 januari 1998. Het mandaat van zijn leden wordt beëindigd op 31 december 2002.

Samenstelling

De Centrale Raad bestaat uit twaalf leden.

- Zes worden voorgedragen door het Vlaams Parlement en door de regering benoemd. In de praktijk benoemde de Vlaamse regering op 15 juli 1997 slechts vijf leden, omdat een politieke fractie in het Vlaams Parlement geen kandidaat wenste voor te dragen.
- Zes leden worden rechtsreeks verkozen.

Bevoegdheden

De Centrale Raad werd ingesteld krachtens artikel 5 §1, 1° van het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs (BDARGO). Hij blijft tot 31 december 2002 de in dat decreet toegewezen bevoegdheden uitoefenen, conform art. 75 §2 van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs (BDGO). Uitzondering hierop zijn de bevoegdheden die vanaf de inwerking-treding van het BDGO worden uitgeoefend door de bestuursorganen van de scholengroepen. Daarenboven oefende de Centrale Raad tot 31 augustus 2000 de bevoegdheden uit met betrekking tot de in het BDARGO verleende bevoegdheden ten aanzien van de Centra voor Leerlingenbegeleiding. Tot 31 december 2002 fungeert de Centrale Raad volgens de bepalingen van het BDARGO.

Voltijdse leden:

voorzitter:	• Peter Steenhaut
ondervoorzitters:	• Johan Van den Brande
	• André Macharis

Niet-voltijdse leden:

• Roger Billiau	• Freddy François
• Roger Coenen	• Gilbert Houben
• Hilde De Smet	• Marc Mathot
• Jean Eyckmans	• Rudy Rydant

Van ambtswege met raadgevende stem:

- Jef Wellens, waarnemend administrateur-generaal
- ir. André Huisseune, waarnemend adjunct-administrateur-generaal
- Luc Coosemans, commissaris van de Vlaamse regering

Secretaris: • Omer Van Liedekerke, adjunct van de directeur

Vast Bureau*

Het Vast Bureau is het orgaan dat het dagelijks bestuur van de Centrale Raad vormt krachtens art. 37 BDARGO. Het bereidt de vergaderingen van de raad voor en zorgt voor de uitvoering van de genomen beslissingen.

voorzitter: • Peter Steenhaut

ondervoorzitters: • Johan Van den Brande
• André Macharis

van ambtswege met raadgevende stem:

- Jef Wellens, waarnemend administrateur-generaal
- ir. André Huisseune, waarnemend adjunct-administrateur-generaal
- Luc Coosemans, commissaris van de Vlaamse regering

secretaris: • Omer Van Liedekerke, adjunct van de directeur

* Referentiedatum 1 december 2000

Administratieve diensten

Directieraad*

De directieraad is het orgaan, samengesteld uit de leidend ambtenaar, de adjunct-leidend ambtenaar en de afdelingshoofden van de instelling, conform art. II.1 van het rechtspositiebesluit van het personeel van sommige Vlaamse Openbare Instellingen van 30 juni 2000 (stambesluit VOI). De directieraad bereidt binnen de administratieve diensten het beleid voor en voert het uit.

Voorzitter: • Jef Wellens, waarnemend administrateur-generaal

Leden:

- ir. André Huisseune, waarnemend adjunct-administrateur-generaal, afdelingshoofd afdeling Infrastructuur Regio West
- Willem Bruelemans, tijdelijk afdelingshoofd afdeling Onderwijsorganisatie; vanaf 1 april 2000 Eric Sorgeloos, tijdelijk afdelingshoofd afdeling Onderwijsorganisatie
- Godelieve Cooman, afdelingshoofd afdeling Beheer Basisgegevens Personeel Onderwijs
- Jan D’Hauwe, afdelingshoofd afdeling Logistiek
- Dirk Ferlin, tijdelijk afdelingshoofd afdeling Financiën
- Marc Smets, afdelingshoofd afdeling Juridische Dienstverlening en Documentatie
- Lieve Van Tichelen-Roels, afdelingshoofd afdeling Algemene Infrastructuur en Materiële Organisatie
- Mathieu Verstegen, tijdelijk afdelingshoofd afdeling Infrastructuur Regio Oost

Secretaris: • Gerrit Pearce, adjunct van de directeur

* referentiedatum 1 december 2000

Organigram*

Afdeling Informatieverwerking

leiding: Jan D'Hauwe, bestuursdirecteur.

Afdeling Juridische Dienstverlening en Documentatie

afdelingshoofd: Marc Smets, directeur.

Afdeling Logistiek

afdelingshoofd: Jan D'Hauwe, bestuursdirecteur.

Afdeling Financiën

tijdelijk afdelingshoofd: Dirk Ferlin, waarnemend directeur.

Afdeling Onderwijsorganisatie

tijdelijk afdelingshoofd: Eric Sorgeloos, adjunct van de directeur.

Afdeling Beheer Basisgegevens Personeel Onderwijs

afdelingshoofd: Godelieve Cooman, bestuursdirecteur.

Afdeling Personeelsbewegingen Onderwijs

leiding over de sectoren Personeelsbewegingen en Reaffectatie:

Godelieve Cooman, bestuursdirecteur.

leiding over de sectoren Selectie en Vorming, Contractueel Personeel en Bijzondere Maatregelen:

Marc Smets, directeur.

Afdeling Algemene Infrastructuur en Materiële Ondersteuning

afdelingshoofd: Lieve Van Tichelen-Roels, bestuursdirecteur.

Afdeling Infrastructuur Regio Oost

tijdelijk afdelingshoofd: Mathieu Verstegen, adjunct van de directeur.

Afdeling Infrastructuur Regio West

afdelingshoofd: ir. André Huisseune, waarnemend adjunct-administrateur-generaal.

Stafcel Communicatie

leiding: Jan D'Hauwe, bestuursdirecteur.

Algemeen Secretariaat

leiding: Jef Wellens, waarnemend administrateur-generaal.

Meer informatie - onder meer over de huidige structuur, de samenstelling en de bevoegdheden van de bestuursorganen - vindt u op de website van het Gemeenschapsonderwijs:

[www.rago.be/Bestuurlijke Organisatie](http://www.rago.be/Bestuurlijke%20Organisatie)

Andere diensten

Pedagogische Begeleidingsdienst

- Leiding:**
- Roger Coenen, waarnemend adviseur-coördinator (tot 31-08-2000)
 - Lut Stroobants, waarnemend adviseur-coördinator (vanaf 1-09-2000)

- Deze dienst:**
- biedt externe ondersteuning aan de onderwijsinstellingen volgens het Pedagogisch Project van het Gemeenschapsonderwijs;
 - ontwikkelt initiatieven om de onderwijskwaliteit van de instellingen te bevorderen;
 - stimuleert de initiatieven die de beroepsbekwaamheid van de personeelsleden van de instellingen versterken.

[www.rago.be/Didac-Web/Pedagogische Begeleidingsdienst](http://www.rago.be/Didac-Web/Pedagogische_Begeleidingsdienst)

Centrum voor Nascholing

- Leiding:**
- Ann De Maeyer, coördinator

- Deze dienst:**
- organiseert opleidingen voor directies, leerkrachten en andere personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs;
 - geeft een overzicht van het nascholingsaanbod van externe organisaties;
 - begeleidt scholen bij het opstellen van een nascholingsplan als beleidsinstrument.

www.rago.be/Didac-Web/Nascholing

Permanente Ondersteuningscel (Vormingscentrum CLB)

- Leiding:**
- Carlos Bekaert, coördinator

- Deze dienst:**
- biedt alle CLB-medewerkers de modaliteiten om zelfstandig een permanente professionele vervolmaking te realiseren met het oog op een kwalitatieve hulpverlening aan hun klanten;
 - wil die hulpbronnen aanbieden die het de CLB-medewerkers mogelijk maken om – als mens en als professioneel – te groeien, zich te ontwikkelen, te veranderen, kortom te leren.

De scholengroepen

Scholengroep 1:	113803	Antwerpen
	Benaming:	Antigon
	Algemeen directeur:	Coppens Thomas
	Straat:	Fr. Craeybeckxlaan 24
	Plaats:	2100 Deurne
	Telefoon:	03-325 85 39
	Fax:	03-326 64 44
	E-mail:	sgr1@rago.be
Scholengroep 2:	113811	Kapellen - Kalmthout
	Benaming:	Antwerpen Noord
	Algemeen directeur:	Janssens Carlo
	Straat:	Pastoor Vandenhoudtstraat 8
	Plaats:	2950 Kapellen
	Telefoon:	03-664 43 00
	Fax:	03-665 03 90
	E-mail:	sgr2@rago.be
Scholengroep 3:	113829	Brasschaat - Malle - Schoten
	Benaming:	Agora
	Algemeen directeur:	Van Gheem François
	Straat:	Augustijnslei 54
	Plaats:	2930 Brasschaat
	Telefoon:	03-651 59 90
	Fax:	03-653 31 08
	E-mail:	sgr3@rago.be
Scholengroep 4:	113837	Mortsel - Edegem - Lier
	Algemeen directeur:	Lemmens Marc
	Straat:	Mortselsesteenweg 54
	Plaats:	2540 Hove
	Telefoon:	03-454 67 70
	Fax:	03-454 67 70
	E-mail:	sgr4@rago.be
Scholengroep 5:	113845	Mechelen - Keerbergen - Heist op de Berg
	Algemeen directeur:	Chaffart Robrecht
	Straat:	Mechelbaan 559
	Plaats:	2580 Putte
	Telefoon:	015-75 55 18
	Fax:	015-75 48 24
	E-mail:	sgr5@rago.be
Scholengroep 6:	113852	Boom - Niel - Willebroek
	Algemeen directeur:	Van Rompaey Victor
	Straat:	Edw. Anseelestraat
	Plaats:	2830 Willebroek
	Telefoon:	03-860 98 98
	Fax:	03-860 98 99
	E-mail:	sgr6@rago.be

Scholengroep 7:	113861	Kempen
	Algemeen directeur:	Michielsens Jan
	Straat:	Grote Markt 52
	Plaats:	2300 Turnhout
	Telefoon:	014-47 10 60
	Fax:	014-47 10 65
	E-mail:	scholengroepkempen@sgrkempen.be
Scholengroep 8:	113878	Brussel
	Algemeen directeur:	Goris Jacques
	Straat:	Oudstrijderslaan 200
	Plaats:	1140 Evere
	Telefoon:	02-702 30 61
	Fax:	02-702 30 60
	E-mail:	sgr8@rago.be
Scholengroep 9:	113886	Asse - Wemmel - Halle
	Algemeen directeur:	De Tant Roger
	Straat:	Kluisstraat 1
	Plaats:	1500 Halle
	Telefoon:	02-361 59 59
	Fax:	02-356 83 63
	E-mail:	sgr9@rago.be
Scholengroep 10:	113894	Vilvoorde - Zaventem
	Algemeen directeur:	Joris Rene
	Straat:	Hoogstraat 50
	Plaats:	1930 Zaventem
	Telefoon:	02-720 00 58
	Fax:	02-725 09 48
	E-mail:	sgr10@rago.be
Scholengroep 11:	113902	Leuven - Tienen
	Algemeen directeur:	Lavigne Urbain
	Straat:	Redingenstraat 90
	Plaats:	3000 Leuven
	Telefoon:	016-31 97 11
	Fax:	016-23 86 48
	E-mail:	sgr11@rago.be
Scholengroep 12:	113911	Aarschot - Diest - Tessenderlo
	Benaming:	Adite
	Algemeen directeur:	Guy Beckx
	Straat:	Boudewijnvest 1A
	Plaats:	3290 Diest
	Telefoon:	013-35 14 78
	Fax:	013-35 04 99
	E-mail:	guy.beckx@ktazdiest.be

Scholengroep 13:	113928	Lanaken - Tongeren - Sint-Truiden
	Benaming:	Zuid-Limburg
	Algemeen directeur:	Vanderstukken Paul
	Straat:	Koning Albertlaan 58
	Plaats:	3620 Lanaken
	Telefoon:	089-71 49 49
	Fax:	089-71 87 41
	E-mail:	sgr13@rago.be
Scholengroep 14:	113936	Maasland
	Algemeen directeur:	Cleuren Guy
	Straat:	Onderwijsstraat 11
	Plaats:	3630 Maasmechelen
	Telefoon:	089-76 42 21
	Fax:	089-77 47 44
	E-mail:	sgr14@rago.be
Scholengroep 15:	113944	Limburg Noord
	Algemeen directeur:	Snellings Henri
	Straat:	Sint-Margrietstraat 13
	Plaats:	3582 Beringen
	Telefoon:	011-42 77 95
	Fax:	011-42 88 16
	E-mail:	sgr15@rago.be
Scholengroep 16:	113951	Hasselt
	Benaming:	Midden-Limburg
	Algemeen directeur:	Vanhove Willy
	Straat:	A. Hertzstraat 2
	Plaats:	3500 Hasselt
	Telefoon:	011-85 87 40
	Fax:	011-85 87 50
	E-mail:	sgr16@rago.be
Scholengroep 17:	113969	Waasland
	Algemeen directeur:	De Saegher Eric
	Straat:	Kerkstraat 153A
	Plaats:	9190 Stekene
	Telefoon:	03-779 74 38
	Fax:	03-789 08 68
	E-mail:	sgr17@rago.be
Scholengroep 18:	113977	Dendermonde - Lokeren - Wetteren
	Benaming:	Schelde-Dender-Durme
	Algemeen directeur:	Weyns Hans
	Straat:	Zuidlaan 3
	Plaats:	9200 Dendermonde
	Telefoon:	052-25 17 72
	Fax:	052-25 17 89
	E-mail:	sgr18@rago.be

Scholengroep 19:	113985	Aalst - Denderleeuw - Ninove
	Benaming:	Dender
	Algemeen directeur:	Verbrugge Firmin
	Straat:	Welvaartstraat 70 Bus 4
	Plaats:	9300 Aalst
	Telefoon:	053-66 17 55
	Fax:	053-76 91 41
	E-mail:	sgr19@rago.be
Scholengroep 20:	113993	Geraardsbergen - Zottegem
	Algemeen directeur:	Willekens Harry
	Straat:	Sasweg Z-N
	Plaats:	9500 Geraardsbergen
	Telefoon:	054-41 31 69
	Fax:	054-42 25 95
	E-mail:	sgr20@rago.be
Scholengroep 21:	114009	Avelgem - Oudenaarde - Ronse
	Benaming:	Vlaamse Ardennen
	Algemeen directeur:	Onderbeke Guy
	Straat:	Dr. De Wolfplein 9
	Plaats:	9700 Oudenaarde
	Telefoon:	055-33 45 50
	Fax:	055-30 96 12
	E-mail:	sgr21@rago.be
Scholengroep 22:	114017	Gent
	Benaming:	Panta Rhei
	Algemeen directeur:	Bruyneel Pierre
	Straat:	Voskenslaan 60
	Plaats:	9000 Gent
	Telefoon:	09-220 13 29
	Fax:	09-222 63 86
	E-mail:	sgr22@rago.be
Scholengroep 23:	114025	Meetjesland
	Algemeen directeur:	Desmidt Marc
	Straat:	Mevrouw Courtmanslaan 80
	Plaats:	9990 Maldegem
	Telefoon:	050-72 88 93
	Fax:	050-72 88 95
	E-mail:	sgr23@rago.be
Scholengroep 24:	114033	Deinze - Tielt
	Algemeen directeur:	Deman Michel
	Straat:	Polderdreef 42
	Plaats:	9840 De Pinte
	Telefoon:	09-280 73 10
	Fax:	09-280 73 19
	E-mail:	sgr24@rago.be

Scholengroep 25:	114041	Brugge
	Benaming:	Brugge-Oostkust
	Algemeen directeur:	Vanhaverbeke Philip
	Straat:	A. Verweeplein 25
	Plaats:	8300 Knokke
	Telefoon:	050-63 17 73
	Fax:	050-63 17 79
	E-mail:	sgr25@rago.be
Scholengroep 26:	114082	Kortrijk
	Benaming:	Mandel en Leie
	Algemeen directeur:	Dewulf Willy
	Straat:	Hugo Verrieststraat 68
	Plaats:	8800 Roeselare
	Telefoon:	051-22 62 39
	Fax:	051-24 49 76
	E-mail:	sgr26@rago.be
Scholengroep 27:	114058	Oostende
	Algemeen directeur:	Bentein Lucien
	Straat:	Generaal Jungbluthlaan 4
	Plaats:	8400 Oostende
	Telefoon:	059-51 05 24
	Fax:	059-80 79 93
	E-mail:	sgr27@rago.be
Scholengroep 28:	114066	Westhoek
	Algemeen directeur:	Maurau Ronald
	Straat:	Kaaskerkestraat 22 Bus 2
	Plaats:	8600 Diksmuide
	Telefoon:	051-50 50 50
	Fax:	051-50 51 52
	E-mail:	sgr28@rago.be
Scholengroep 29:	114074	BSD
	Algemeen directeur:	Goossens Jaak
	Straat:	BS Troisdorf Prins Van Luik
	Plaats:	4090 B.S.D.
	Telefoon:	0049-2241-972754
	Fax:	0049-2241-72205
	E-mail:	sgr29@t-online.de

Het Gemeenschapsonderwijs

Straat: Emile Jacqmainlaan 20
Plaats: 1000 Brussel
Telefoon: 02-790 92 00
Fax: 02-790 92 01
E-mail: info@rago.be
Internet: www.rago.be

Colofon

Concept, redactie en realisatie: CIBE centrum voor overheidscommunicatie vzw - Gent
Verantwoordelijke uitgever: Jef Wellens, waarnemend administrateur-generaal
Emile Jacqmainlaan 20, 1000 Brussel